

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
Τεύχος 9
Φεβρουάριος 2009

Μηνιαία Ηλεκτρονική Έκδοση

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΕΛΛΗΝΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησσού, 185 31 Πειραιάς, τηλ.: 2104119340, φαξ: 2104119341
e-mail: huc@otenet.gr

ΘΕΣΕΙΣ

Του Γιάννη Πολυχρονόπουλου
ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΟΙ ΚΡΙΚΟΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η οικονομική κρίση αρχίζει να φθάνει στην κορύφωσή της περιλαμβάνοντας πλέον ολόκληρες χώρες που χρεοκοπούν.

Το «Ιρλανδικό θαύμα» της «ακραιφνού» ανάπτυξης τον 11% των τελευταίων χρόνων μετατράπηκε σε κόλαση που μεταφράζεται σε συρρίκνωση της οικονομίας κατά 12%.

Η αδυναμία αποπληρωμής των δανείων, έχει δημιουργήσει το φαινόμενο, στην Ανατολική Ευρώπη, να υπάρχουν τεράστιες ζημιές (60 δισ. ευρώ) σε δεκαεπτά δυτικοευρωπαϊκές τράπεζες (ανάμεσα τους 4 ελληνικές), οι οποίες έχουν χορηγήσει δάνεια 500 δισ. ευρώ.

Τα καθυστερούμενα δάνεια ανέρχονται κατά 35% και οι πιστωτικές ζημιές από 15% έως 20%.

Ενα τεράστιο κύμα πιστοληπτικών υποβαθμίσεων από διεθνείς οίκους αξιολόγησης βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Ουκρανία υποβαθμίστηκε πρόσφατα κατά δύο κλίμακες, φτάνοντας στην ίδια θέση με την αξιολόγηση του Πακιστάν, έχοντας πλέον τη χαμηλότερη πιστοληπτική ικανότητα στην Ευρώπη.

Η Λετονία, βρίσκεται υπό κατάρρευση, η οικονομία της οποίας αναμένεται να συρρικνωθεί φέτος κατά 12%, ενώ στο διάστημα που προσέφυγε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προβλεπόταν συρρίκνωση 5% μόνο.

Η Ρουμανία υποβαθμίζεται το ίδιο και η Βουλγαρία.

Αρνητικές είναι πλέον και οι προοπτικές για την Λιθουανία και την Εσθονία.

Αυτό σημαίνει πως το κόστος δανεισμού ανέρχεται ραγδαία σ' αυτές τις χώρες. Οι αλυσιδωτές αντιδράσεις έχουν επιπτώσει σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τα λεγόμενα «τοξικά προϊόντα» των Ευρωπαϊκών Τραπεζών ανέρχονται σύμφωνα με ανεπίσημες πηγές στα 18 τρισ. ευρώ.

Ακόμη και οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί, όπως το ΔΝΤ, δυσκολεύονται να αντεπεξέλθουν σύμφωνα με τους πόρους που διαθέτουν πολύ περισσότερο εάν η οικονομική κρίση έχει μεγάλη διάρκεια.

Γι' αυτό μιλούν πλέον οι ιθύνοντες για την ανάγκη διπλασίασμού των πόρων τους και για συντονισμένη δράση με την Παγκόσμια Τράπεζα και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

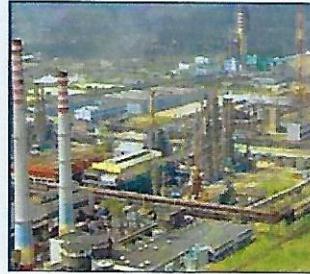
Η κεφαλαιακή βάση που απαιτείται είναι της τάξης των 500 δισεκ. δολαρίων.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η Ανατολική Ευρώπη μαζί με τη Ρωσία, Ουκρανία και Τουρκία χρειάζονται όμεσα 120 δισεκ. δολάρια.

Από την άλλη μεριά αρχίζει να συζητείται το ενδεχόμενο της θέσπισης των ευρωαμολόγων υπό όρους, για την κάλυψη των αδύναμων κρίκων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ανάμεσα της περιλαμβάνεται η Ελλάδα, Ιρλανδία και Ισπανία. Όσον αφορά την κρίση στην Ανατολική Ευρώπη θα ήταν τραγωδία η απόσυρση των δυτικοευρωπαϊκών τραπεζών απ' αυτές τις χώρες. Η Ευρώπη θα οδηγούνταν ξανά σε μια νέα διαίρεση. Και αυτό δεν πρέπει να γίνει. Αυτό που χρειάζεται είναι η αναχρηματοδότηση της περιοχής.

Η ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

της Άννας Συντορένκο

Η σημερινή οικονομική κρίση, σε συνδυασμό με τα συσσωρευμένα περιβαλλοντικά και νομισματικά προβλήματα, θα έχουν ως αποτέλεσμα οι τομείς της Ουκρανίας που πλήττονται περισσότερο από την κρίση να αναθεωρήσουν την κατεύθυνση της ανάπτυξής τους στο μέλλον. Ένας από τους κλάδους που πρέπει να εκτιμήσει τις μελλοντικές προοπτικές του στην σημερινή δύσκολη οικονομική κατάσταση είναι και ο χημικός. Ένας κλάδος ιδιαίτερα σημαντικός για την οικονομία της Ουκρανίας.

Η Ουκρανία εξάγει λιπάσματα, αμμωνία και αζώτο. Μάλιστα οι βιομηχανίες αζώτου παράγουν το 65-70% των ουκρανικών χημικών προϊόντων.

Από τον προηγούμενο χρόνο, παρατηρήθηκε μία σημαντική πτωτική τάση στην παραγωγή της χημικής βιομηχανίας, η οποία συνεχίστηκε πιο δραματική και τον Ιανουάριο του 2009. Συγκεκριμένα, ενώ το Δεκέμβριο του 2008 η πτώση στην παραγωγή είχε φτάσει -26,8%, τον Ιανουάριο του 2009, πλησίασε το -49,6%.

Η μείωση της παραγωγής στην χημική βιομηχανία οφείλεται σε τρεις παράγοντες. Πρώτον, στην πτώση της εξωτερικής ζήτησης, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Δεύτερον, στην τιμή και την παραγωγή, που επηρεάζεται αρνητικά από τη μη σταθερή κατάσταση προμήθειας φυσικού αερίου. Τρίτον, στην έλλειψη εκσυγχρονισμού των χημικών βιομηχανιών.

Εδώ, και σε ό,τι αφορά τον τρίτο παράγοντα, πρέπει να επισημανθεί ότι οι περισσότερες χημικές βιομηχανίες στην Ουκρανία λειτουργούν με παλαιές εγκαταστάσεις, οι οποίες είναι πολύ ενεργοβόρες.

Τέλος, ένας επιπλέον αρνητικός παράγοντας που θα επηρεάσει τη χημική βιομηχανία της Ουκρανίας, είναι η εκ μέρους της ρωσικής κυβέρνησης κατάργηση (από 30.01.2009) των εισαγωγικών δασμών για το αζώτο και τα λιπάσματα φωσφόρου, που σύμφωνα με τους αναλυτές θα οξύνει τον ανταγωνισμό στην εγχώρια αγορά της Ουκρανίας, λαμβανομένου υπόψη ότι η Ρωσία έχει μεγάλα αποθέματα των προϊόντων αυτών και πρωτίστως θα κατευθύνει τις εξαγωγές της προς την Ουκρανία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ με ΑΠΟΨΗ

Προασπίζοντας την αναπτυξιακή δυναμική

Τον Γιάννη Παπαθανασίου*

Η παγκόσμια οικονομία βιώνει σήμερα μια πρωτοφανή σε ένταση και διάρκεια κρίση. Η χρηματοπιστωτική αναταραχή που ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2007 από τις ΗΠΑ κλιμακώθηκε δραματικά από το φθινόπωρο του 2008 και μετά, προκαλώντας αλυσιδωτές επιπτώσεις σε όλο το φάσμα της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας.

Η Ευρώπη το 2009 θα παρουσιάσει αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης, ενώ πέντε μόνο χώρες της ευρωζώνης, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, αναμένεται να διατηρήσουν θετικό πρόσημο. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, όλες οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις έχουν θέσει στο επίκεντρο της ατζέντας τους την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης, αναζητώντας τις κατάλληλες λύσεις και προσαρμόζοντας τις πολιτικές τους στα διαρκώς μεταβαλλόμενα δεδομένα.

Οι προτεραιότητες που φαίνεται να κυριαρχούν, αφορούν σε πρώτο επίπεδο στην αποκατάσταση της ρευστότητας και σε δεύτερο στην ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας. Η διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας έρχεται τρίτη σε σειρά προτεραιότητας αφού, λόγω και των πρόσθετων αναγκών που δημιουργεί το αρνητικό διεθνές περιβάλλον, αναμένεται σημαντική αύξηση των ελειμμάτων στην ευρωζώνη, τόσο κατά τη διάρκεια του 2009 όσο και το 2010.

Η Ελλάδα, ωστόσο, δεν έχει την πολυτέλεια να θέτει σε δεύτερη μοίρα το θέμα της δημοσιονομικής πολιτικής, αφού η ελληνική οικονομία επιβαρύνεται από ένα ιδιαίτερα υψηλό δημόσιο χρέος.

Ένα χρέος το οποίο αν και μειώθηκε αισθητά τα τελευταία πέντε χρόνια, συνεχίζει να είναι υψηλό.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, η κυβέρνηση παρουσίασε πρόσφατα το επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2008-2011, το οποίο αποτελεί στην ουσία το σχέδιο για την έξοδο της ελληνικής οικονομίας από την κρίση και την ενίσχυση των προοπτικών της για τα επόμενα χρόνια.

Οι βασικοί πυλώνες του σχεδίου αυτού είναι:

Πρώτον, η δημοσιονομική εξγυίανση και η μείωση των ελειμμάτων, με έμφαση στη δραστική μείωση των δημόσιων δαπανών. Ο στόχος αυτός δεν αφορά μόνο στη συμμόρφωση της Ελλάδας στους κοινοτικούς κανόνες και στις προϋποθέσεις της συμμετοχής της στη ζώνη του ευρώ. Αφορά πρώτα από όλα στη βιωσιμότητα της ελληνικής οικονομίας και στην ανάγκη για ενίσχυση της αξιοπιστίας της στις διεθνείς αγορές.

Για το λόγο αυτό, έχουν ανακοινωθεί ήδη μια σειρά από μέτρα για τη συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών, σε όλο το φάσμα των φορέων της γενικής κυβέρνησης, καθώς και για τον περιορισμό της σπατάλης. Παράλληλα, προωθούνται δράσεις για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, με εντατικοποίηση των ελέγχων και εκτενείς διασταύρωσεις στοιχείων.

Δεύτερον, η στήριξη της ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, βασική προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας, με το πρόγραμμα που έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή. Στόχος είναι η διευκόλυνση της δανειοδότησης νοικοκυριών και επιχειρήσεων και η χρηματοδότηση επενδύσεων που στηρίζουν την ανάπτυξη και δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας. Παράλληλα, παρέχεται στήριξη στους τομείς και τους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειες της κρίσης, όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ο τουρισμός. Ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εφαρμόζεται ήδη, μέσω του ΤΕΜΠΙΜΕ, το πρόγραμμά για πλήρη επιδότηση επιτοκίου σε δάνεια κεφαλαίου κίνησης, με πάνω από 8,5 χιλιάδες εγκεκριμένες αιτήσεις μέχρι σήμερα.

Στη διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής της ελληνικής οικονομίας, θα συμβάλλουν στο επόμενο διάστημα μια σειρά από

παράγοντες, όπως η υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2007-2013, μέσω του οποίου θα αξιοποιηθούν 39 δισ. ευρώ περίπου, από κοινοτικούς, εθνικούς και ιδιωτικούς πόρους, οι συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, μέσω των οποίων έχουν εγκριθεί σήμερα επενδύσεις ύψους 5,7 δισ. ευρώ και τις επόμενες εβδομάδες ξεκινούν τα πρώτα έργα, ενώ εντός του 2009 θα οριστούν ανάδοχοι για έργα ύψους 500 εκατ. ευρώ, καθώς η συνέχιση της εφαρμογής του νέου επενδυτικού νόμου, με βελτιωμένες ρυθμίσεις, ώστε να καλύπτει περισσότερες δραστηριότητες. Παράλληλα, συνεχίζεται το πρόγραμμα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας.

Τρίτον, η θωράκιση της απασχόλησης και η στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων πολιτών. Ήδη το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής διαθέτει 450 εκατ. ευρώ για δράσεις όπως η καταβολή του έκτακτου επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης σε χαμηλοσυνταξιούχους, ανέργους και οιμάδες ΑΜΕΑ, καθώς και η χορήγηση επιδόματος στεγαστικού δανείου σε δικαιούχους του ΕΚΑΣ και επιδοτούμενους ανέργους.

Επίσης, τίθενται σε εφαρμογή ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και προωθούνται δράσεις για την υποστήριξη των ανέργων, με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας. Οι δράσεις αυτές, από τις οποίες αναμένεται μέχρι το τέλος του 2009 να επωφεληθούν 200.000 ανέργοι, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων προγράμματα κατάρτισης, επιχορήγηση για την πρόσληψη ανέργων, στήριξη νέων ελεύθερων επαγγελματιών και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα σε ιδιαίτερα προβληματικές περιοχές.

Από την κατάθεση του προγράμματος σταθερότητας και ανάπτυξης μέχρι σήμερα έχει μεσολαβήσει η αξιολόγηση της ευρωπαϊκής επιτροπής, η οποία κρίνει ότι η δημοσιονομική προσαρμογή θα πρέπει να επιδιωχθεί με ταχύτερους ρυθμούς.

Τα μέτρα περικοπής των κρατικών δαπανών που έχουν ήδη ανακοινώσει μετά την κατάθεση του προγράμματος σταθερότητας και ανάπτυξης καθιστούν εφικτό το στόχο για τη μείωση του ελειμματος κάτω από το 3% εντός του 2010. Ταυτόχρονα, το δανειακό πρόγραμμα εκτελείται κανονικά και, ήδη πριν από το τέλος Φεβρουαρίου, έχουν καλύψει ένα πολύ σημαντικό μέρος των δανειακών μας ανασκόπησης για όλο το χρόνο. Το κόστος δανεισμού, μάλιστα, είναι χαμηλότερο από τις προηγούμενες αντίστοιχες διαδικασίες για τις ίδιες διάρκειες, έστω και αν είναι υψηλότερο από τα επίπεδα πριν από την κρίση, γεγονός που ισχύει σχεδόν για όλες τις χώρες. Από την άλλη πλευρά, είμαι βέβαιος ότι η πιστή εφαρμογή του προγράμματος μας για την περίοδο 2009-2011 θα οδηγήσει σε μια ριζική βελτίωση της εικόνας της χώρας μας στις αγορές, με αποτέλεσμα να μειωθούν τα περιθώρια δανεισμού, που αυτή τη στιγμή δεν είναι σε αντιστοιχία με τα θεμελιώδη μεγέθη της οικονομίας μας.

Αυτό που έχει, ωστόσο, μεγαλύτερη σημασία είναι ότι η κυβέρνηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και βρίσκεται σε ετοιμότητα, ώστε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Κυρίως, όμως, έχει την πολιτική βούληση, σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο, να οδηγήσει την ελληνική οικονομία σταθερά, με ευθύνη και ασφάλεια, στην επόμενη ημέρα.

* Ο κ. Γιάννης Παπαθανασίου είναι Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών.

Οι Βρυξέλλες απαιτούν, η Αθήνα προσαρμόζεται Νέα μέτρα για να μειωθεί το έλλειμμα

Με έκθεση κόλαφο για την ελληνική οικονομία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν) εισηγήθηκε (18.02.2009) στο Συμβούλιο Υπουργών (Ecofin) την υπαγωγή της Ελλάδας σε επιτήρηση, ζητώντας να εφαρμοστούν, από το 2009, πρόσθετα μέτρα προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα δημοσιονομικά αδιέξοδα της χώρας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θεωρεί ότι η περικοπή των δαπανών κατά 500 εκατ. ευρώ που προβλέπει το Αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας για

φέτος είναι ανεπαρκές, και αυτό γιατί εκτιμά πως το έλλειμμα του 2009 δεν θα είναι 3,7% του ΑΕΠ, όπως προέβλεπε τον Ιανουάριο, αλλά 4,4%. Συνεπώς, για να μειωθεί το έλλειμμα κάτω από το 3% του ΑΕΠ στο τέλος του 2010, απαιτείται μια προσαρμογή της τάξης των 3,7 δισ. ευρώ ή του 1,5% του ΑΕΠ. Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι τα μέτρα που θα εφαρμοστούν πρέπει να είναι μόνιμου και διαρθρωτικού χαρακτήρα, ώστε η δημοσιονομική προσαρμογή να είναι διατηρήσιμη.

Από την πλευρά της η κυβέρνηση, θα επιθυμούσε όπως η επίτευξη της διόρθωσης του ελλείμματος πραγματοποιώταν σε τρία χρόνια (μέχρι το 2011), αντί των δύο που επιθυμεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι λόγοι είναι αμιγώς πολιτικοί: Πρώτον, δεν θα υποχρεωθεί να ανατρέψει για τρίτη φορά σε διάστημα λίγων μηνών τον προϋπολογισμό που η ίδια εισήγαγε και ψήφισε. Δεύτερον, δεν θα αναγκασθεί να ανακοινώσει μέτρα για τη συγκράτηση των δαπανών και για την αύξηση των εσόδων τον Απρίλιο ή τον Μάιο, γεγονός που δεν θα την αναγκάσει να περιορίσει τους πολιτικούς ελιγμούς της.

Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, η επιθυμία της ελληνικής κυβέρνησης δεν φαίνεται να έχει καμία πιθανότητα να υλοποιηθεί. Αυτό φάνηκε και από τη δήλωση του υπουργού Οικονομικών κ. Ι. Παπαθανασίου ότι θα μπορούσε να επιτύχει τη δημοσιονομική προσαρμογή και στη διετία.

Έτσι, στις 24 Μαρτίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εισηγηθεί και το Ecofin (που θα συνεδριάσει στις 4 Απριλίου, στην Πράγα) θα αποφασίσει το χρονοδιάγραμμα και τον τρόπο μείωσης του ελλείμματος της Ελλάδας κάτω από το 3% του ΑΕΠ και που απ' ότι διαφαίνεται θα περιλαμβάνει τους εξής όρους: 1. Θα δώσει διετή περίοδο για τη διόρθωση του ελλείμματος. 2. Θα ζητήσει η μείωση να είναι με μόνιμου χαρακτήρα μέτρα. 3. Θα προσδιορίσει πόσο μέρος της προσαρμογής θα πρέπει να επιτευχθεί φέτος και πόσο το 2010. 4. Θα σημειώσει ότι η προσαρμογή θα πρέπει να επιτευχθεί κυρίως από το σκέλος των δαπανών. Αυτό σημαίνει σφικτή δημοσιονομική πολιτική και περαιτέρω περικοπή των δημοσίων δαπανών. 5. Θα επιβάλει στην Ελλάδα να υποβάλλει κάθε εξάμηνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια έκθεση πρόσδοτον, στην οποία θα αναφέρει την πορεία της προσαρμογής. 6. Θα ζητήσει ταυτόχρονα να ληφθούν και μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα για τη δημοσιονομική εξυγίανση.

Μείωση 20% στον τζίρο του λιανεμπορίου στις εκπτώσεις

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις της αγοράς, παρατηρήθηκε πτώση της τάξης του 20%, σε σχέση με πέρυσι, στον τζίρο του λιανεμπορίου κατά την περίοδο των χειμερινών εκπτώσεων.

Αν και το ποσοστό της μείωσης σε πρώτη ανάγνωση είναι μεγάλο, η αγορά εμφανίζεται σχετικά ικανοποιημένη, με δεδομένο ότι ανέμενε πολύ μεγαλύτερη υποχώρηση. Άλλωστε, όπως επισημαίνουν οι έμποροι, η μείωση του τζίρου οφείλεται εν μέρει στις πολύ μεγάλες μειώσεις των τιμών και όχι στις πωλήσεις λιγότερων τεμαχίων.

Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς: α) Σε ικανοποιητικά επίπεδα κινήθηκαν οι πωλήσεις στην κατηγορία ένδυσης-υπόδοσης στα γυναικεία και παιδικά είδη, ενώ οι πωλήσεις στα αντίστοιχα ανδρικά σημείωσαν κάμψη του 6%. β) Ο κλάδος των ηλεκτρικών και κυρίως ηλεκτρονικών ειδών σημειώσαν τη μεγαλύτερη υποχώρηση (15%) από πλευράς πωλήσεων σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια γ) Ο μεγαλύτερος τζίρος των εκπτώσεων σημειώθηκε τον Ιανουάριο και την τελευταία εβδομάδα του Φεβρουαρίου δ) Το μεγαλύτερο μέρος του τζίρου απορρόφησαν κατά τη διάρκεια όλης της περιόδου των εκπτώσεων οι εμπορικοί πολυχώροι, αν και μεταξύ αυτών σημειώθηκαν σημαντικές διαφοροποιήσεις.

Αν και οι εκπτώσεις ολοκληρώθηκαν, οι περισσότερες εμπορικές επιχειρήσεις θα προχωρήσουν σε προσφορές, προκειμένου να εκποιήσουν τα εναπομένωντα αποθέματα, αλλά και να διατηρήσουν «ζωντανή» την αγορά το Μάρτιο, που θεωρείται εμπορικά «νεκρός» μήνας.

Κρατική επιδότηση για την αγορά νέων οικιακών συσκευών

Με ποσό έως 250 ευρώ ή έως το 25% του κόστους θα επιδοτεί το υπουργείο Ανάπτυξης την αγορά νέων οικιακών ηλεκτρικών συσκευών υψηλής ενεργειακής απόδοσης προς αντικατάσταση των παλαιών ενεργοβόρων συσκευών.

Το οριστικό ποσό της επιδότησης, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και όλες οι κρίσιμες λεπτομέρειες του προγράμματος θα ανακοινωθούν στα μέσα Μαρτίου τα δε χρήματα θα προέρχονται από τους πόρους του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ).

Το πρόγραμμα της απόσυρσης βρέθηκε στο επίκεντρο της συνάντησης που είχε ο υπουργός Ανάπτυξης με το προεδρείο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Λιανικής Πώλησης Ελλάδος (ΣΕΛΠΕ), καθώς οι αλυσίδες ηλεκτρικών ειδών οι οποίες είναι μέλη του συνδέσμου θα κληθούν να «τρέξουν» το εγχείρημα.

Τα οφέλη από το πρόγραμμα αναμένεται να είναι πολλά τόσο για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά όσο φυσικά και για το περιβάλλον. Η αγορά θα τονώθει, οι καταναλωτές θα αγοράσουν με λιγότερα χρήματα συσκευές που καταναλώνουν λιγότερο ηλεκτρικό ρεύμα, ενώ το μέτρο θα συμβάλει στην προσπάθεια για εξοικονόμηση ενέργειας.

Με «τρύπα» 5,8 δισ. έκλεισε ο περσινός προϋπολογισμός

Στο αστρονομικό ποσό των έξι περίπου δισ. ευρώ ανήλθε η «μαύρη τρύπα» του περυσινού προϋπολογισμού. Από την επεξεργασία των στοιχείων προκύπτει ότι τα έσοδα του 2008 σε σχέση με τους αρχικούς στόχους του προϋπολογισμού παρουσίασαν υστέρηση της τάξης των 3,9 δισ. ευρώ, ενώ οι δαπάνες ήταν αυξημένες κατά 1,9 δισ. ευρώ, με αποτέλεσμα το έλλειψμα της κεντρικής κυβέρνησης να φθάνει στο 5,6% του ΑΕΠ.

Η εξέλιξη αυτή ήταν αναμενόμενη και οι στόχοι που είχαν τεθεί από το οικονομικό επιτελείο είχαν χαρακτηριστεί ως υπερφιλόδοξοι.

Η αποτυχία αύξησης των δημοσίων εσόδων εντοπίζεται στην αδράνεια του ελεγκτικού μηχανισμού, στην έξαρση της φοροδιαφυγής, αλλά και στα μειωμένα έσοδα από την άμεση φορολογία κατά 1,7 δισ. ευρώ, ενώ για το υπουργείο Οικονομικών, η μείωση των εσόδων αποδίδεται στην επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης και στη μη προσέλευση του επιχειρηματικού κόσμου, το 2008, στην περαίωση των ανέλεγκτων χρήσεων, ενώ η υπέρβαση των πρωτογενών δαπανών οφείλεται στη διάθεση αυξημένων κονδύλων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Όμως, και με τις νέες προβλέψεις του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ), όπου η υστέρηση είχε υπολογισθεί στα δύο δισ. ευρώ, η απόκλιση προσεγγίζει τα 500 εκατ. ευρώ, καθιστώντας ανέφικτη την υλοποίηση του ΠΣΑ χωρίς τη λήγη πρόσθετων μέτρων. Εάν μάλιστα ληφθεί υπόψη η δήλωση του υπουργού Οικονομίας κ. Ι. Παπαθανασίου ότι «μόνον εφόσον υπάρχει απόκλιση από τους στόχους αυτούς μπορεί να συζητηθεί οποιαδήποτε εφαρμογή», γίνεται κατανοητό ότι στο προσεχές διάστημα θα ανακοινωθούν νέα έκτακτα φορολογικά μέτρα.

Εκρηκτική άνοδος ακάλυπτων επιταγών & απλήρωτων συναλλαγματικών

Όπως προκύπτει από στοιχεία της εταιρείας Τειρεσίας Α.Ε., κατά το μήνα Ιανουάριο, εκδόθηκαν 21.360 ακάλυπτες επιταγές ύψους 226,5 εκατ. ευρώ, ενώ στο ίδιο διάστημα, η αξία των απλήρωτων συναλλαγματικών έφτασε τα 25,4 εκατ. ευρώ.

Η νέα έκρηξη στις ακάλυπτες επιταγές (141,36% σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα) και στις απλήρωτες συναλλαγματικές (20,32% σε σχέση με τον αντίστοιχο περσινό μήνα) έρχεται μετά από μια χρονιά σαφούς επιδείνωσης των συνθηκών χρηματοδότησης της αγοράς, που ήδη αντανακλάται στην επιβράδυνση της πιστωτικής ανάπτυξης. Υπενθυμίζεται ότι στο τέλος Δεκεμβρίου, η συνολική αξία των ακάλυπτων επιταγών του 2008 είχε φτάσει τα 1.291 δισ. ευρώ και των απλήρωτων συναλλαγματικών τα 170,2 εκατ. ευρώ.

Μέσα σ' αυτό το αρνητικό κλίμα, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γ. Προβόπουλος, προειδοποιεί για αύξηση των επισφαλειών, ενώ εκτιμά ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια για το σύνολο του έτους θα ανέλθουν ακόμη περισσότερο. Σημειώνεται, εδώ, ότι σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, ο λόγος των δανείων σε καθυστέρηση προς το σύνολο των δανείων ανήλθε σε 4,8% το Σεπτέμβριο, σε σχέση με το 4,5% το Δεκέμβριο του 2007, ενώ στα καταναλωτικά δάνεια ο σχετικός λόγος ανήλθε σε 6,9% από 6% και στα στεγαστικά σε 4,6% από 3,6%. Αντίθετα, μικρή επιβράδυνση σημείωσε ο ρυθμός μείωσης των καθυστερούμενων επιχειρηματικών δανείων, στο 4,4% από 4,6%, που όμως εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα υψηλός.

Σε ελεύθερη πτώση βιομηχανία και οικοδομή

Οι επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης «χτύπησαν» τους κλάδους της οικοδομής και της βιομηχανίας, οι οποίοι βρισκόμενοι σε ύφεση επιβραδύνουν το ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Στο ενδεκάμηνο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2008, ο όγκος της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριό-

τητας μειώθηκε κατά 17,5%, η επιφάνεια κατά 18,3% και ο αριθμός των αδειών που εκδόθηκαν κατά 16,4%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2007. Μάλιστα, τα αντίστοιχα ποσοστά για το Νοέμβριο είναι ακόμη χειρότερα και διαμορφώθηκαν στο 30,4%, 29,7% και 21,2%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΕΣΥΕ), στο παραπάνω ενδεκάμηνο του 2008 έναντι του ίδιου διαστήματος του 2007, στην περιφέρεια της Αττικής σημειώνεται η μεγαλύτερη πτώση στον αριθμό των αδειών της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας που εκδόθηκαν (24,2%) και στον οικοδομικό όγκο (26,5%). Ενώ, είναι χαρακτηριστικό ότι μόλις σε μία περιφέρεια αυξήθηκαν οι νέες άδειες, ενώ σε καμία δεν αυξήθηκε η επιφάνεια της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας και ο όγκος της.

Η βιομηχανική παραγωγή για όγδοο συνεχόμενο μήνα, το Δεκέμβριο του 2008, υποχώρησε κατά 8,7%, ενώ ολόκληρο το έτος μειώθηκε κατά 3,7%. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε ετήσια βάση η τελευταία φορά που η βιομηχανική παραγωγή υποχωρούσε ήταν το 2005.

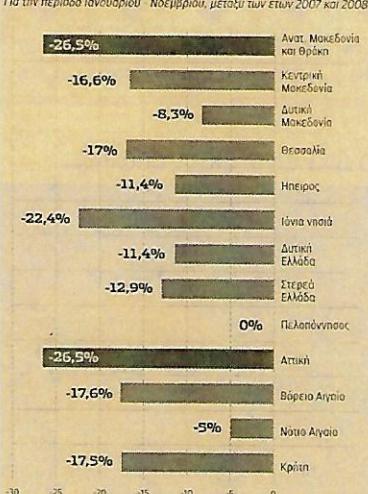
Σύμφωνα με την ΕΣΥΕ, και η παραγωγή των μεταποιητικών βιομηχανιών μειώθηκε. Το Δεκέμβριο του 2008, σε σχέση με τον αντίστοιχο του 2007, κατά 9% και σε ολόκληρο το 2008 σημείωσε πτώση 4,2%.

Το Δεκέμβριο του 2008, παρουσίασαν μείωση κατά 7,6% ο τομέας του ηλεκτρισμού-φυσικού αερίου και 9,3% ο δείκτης παραγωγής ορυχείων-λατομείων, έναντι του Δεκεμβρίου του 2007, ενώ στο σύνολο του έτους, η μείωση της παραγωγής των παραπάνω τομέων της βιομηχανίας ήταν 1,4% και 4,3%, αντίστοιχα.

Η παράλληλη καθοδική τροχιά της βιομηχανίας και της οικοδομής, εξανάγκασαν το υπουργείο Οικονομίας να διαμορφώσουν στο 3%, για το 2008, το ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, έναντι της αρχικής πρόβλεψης για 4%, ενώ το μέλλον προδιαγράφεται χειρότερο, με κάθετη μείωση του ΑΕΠ στα επίπεδα του 1,1% για το 2009, όπως προβλέπει η κυβέρνηση ή του 0,2%, όπως πιστεύει η Κομισιόν.

Μεταβολή του οικοδομικού όγκου κατά περιφέρεια

Για την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου, μεταξύ των έτων 2007 και 2008

Η «βουτιά» της βιομηχανίας

	Μεταβολή ΔΕΚ.'08/ΔΕΚ.'07	Μεταβολή 2008/2007
Βιομηχανική παραγωγή	-8,7%	-3,7%
Μεταποιητικές βιομηχανίες	-9%	-4,2%

Φρέναραν οι χορηγήσεις δανείων επιβράδυνση στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων & νοικοκυριών

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά το μήνα Ιανουάριο υπήρξε νέα καθίζηση στις χορηγήσεις δανείων προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, αποτέλεσμα τόσο της δραστικής μείωσης των χρηματοδοτήσεων από την πλευρά των τραπεζών, όσο και της μειωμένης ζήτησης από την πλευρά κυρίως των νοικοκυριών.

Έτσι, ο ρυθμός αύξησης της πιστωτικής επέκτασης περιορίστηκε περαιτέρω στο 15,1%, έναντι 16,4% το Δεκέμβριο του 2008 και 21,5% το Δεκέμβριο του 2007 και το συνολικό χρέος του ιδιωτικού τομέα διαμορφώθηκε στα 250,2 δισ. ευρώ.

Όπως προκύπτει από τα ίδια στοιχεία, τα καθαρά δάνεια (το ποσό που προκύπτει αν από τις νέες εκταμιεύσεις κάθε μήνα αφαιρεθούν οι εξοφλήσεις των δανείων) τόσο στα νοικοκυριά όσο και στις επιχειρήσεις περιορίστηκαν σε 169 εκατ. ευρώ, έναντι 2,2 δισ. ευρώ το 2007, καταγράφοντας δραματική υποχώρηση. Η υποχώρηση οφείλεται κυρίως σε αντίστοιχη μείωση των καθαρών δανείων προς τις επιχειρήσεις, που για πρώτη φορά εμφανίζονται μειωμένες κατά 262 εκατ. ευρώ, έναντι 1,17 δισ. ευρώ τον μήνα Δεκέμβριο 2008, οδηγώντας σε περαιτέρω μείωση του ρυθμού της πιστωτικής επέκτασης στο 18,2%, από 19,8% τον προηγούμενο μήνα και 20,6% το Δεκέμβριο του 2007.

Από την ανάλυση των στοιχείων επιβεβαιώνεται ότι η επιβράδυνση άγγιξε όλους κλάδους της επιχειρηματικής δραστηριότητας, με μοναδική εξαίρεση το εμπόριο, όπου ο ρυθμός διατηρήθηκε περίπου σταθερός και τη ναυτιλία που παρουσίασε σημαντική επιτάχυνση.

Σημαντική κατακόρυφη πτώση παρατηρήθηκε και στα στεγαστικά δάνεια. Ο ρυθμός αύξησης της πιστωτικής επέκτασης, στην άλλοτε δυναμικότερη κατηγορία δανεισμού, περιορίστηκε περαιτέρω στο 10,6%, από 11,4% τον προηγούμενο μήνα και 21,9% το Δεκέμβριο του 2007. Τα καθαρά στεγαστικά δάνεια (δηλαδή οι νέες εκταμιεύσεις μείον τις αποπληρωμές), περιορίστηκαν στα 121 εκατ. ευρώ, έναντι 867 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα και 1,3 δισ. ευρώ το Δεκέμβριο του 2007. Γεγονότα που αποτυπώνουν όχι μόνο την απροθυμία των τραπεζών να χρηματοδοτήσουν με την ίδια ευκολία την αγορά στέγης, αλλά και την πτώση της ζήτησης από την πλευρά των νοικοκυριών.

Ίδια εικόνα προκύπτει και στην εξέλιξη των καταναλωτικών δανείων, τα υπόλοιπα των οποίων παρέμειναν σχεδόν στα ίδια επίπεδα με αυτά του προηγούμενου μήνα και ο ρυθμός της πιστωτικής επέκτασης υποχώρησε στο 14,7% τον Ιανουάριο, έναντι 16% τον προηγούμενο μήνα και 22,4% το Δεκέμβριο του 2007. Είναι χαρακτηριστικό, ότι το χρέος των νοικοκυριών από καταναλωτικά δάνεια, συγκρατήθηκε στα 36,4 δισ. ευρώ (αυξημένο μόλις κατά 14 εκατ. ευρώ), καθώς οι καθαρές ροές, δηλαδή τα νέα δάνεια μείον τις πληρωμές, αυξήθηκαν μόλις κατά 30 εκατ. ευρώ έναντι 152 τον προηγούμενο μήνα και 655 εκατ. ευρώ το Δεκέμβριο του 2007.

Τέλος, μείωση κατά 58 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν τα «λοιπά» δάνεια προς τα νοικοκυριά, κατηγορία που περιλαμβάνει κυρίως τα ανοιχτά δάνεια, τα υπόλοιπα των οποίων περιορίστηκαν στα 3 δισ. ευρώ και ο ρυθμός μεταβολής τους επιβράδυνθηκε σε 8,9%, από 9,5% τον προηγούμενο μήνα και 35,6% το Δεκέμβριο του 2007.

Στα 41 δισ. το εμπορικό έλλειμμα το 2008

Στο 16,7% του ΑΕΠ διαμορφώθηκε το εμπορικό έλλειμμα της ελληνικής οικονομίας το 2008, σημαντικά αυξημένο σε σχέση με το 2007, όταν είχε ανέλθει στο 15,7% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η ΕΣΥΕ, το έλλειμμα των εμπορευματικών συναλλαγών έφτασε πέρυσι στα 41 δισ. ευρώ από 35,8 δισ. ευρώ, σημειώνοντας άνοδο 14,4%.

Η εξέλιξη οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση κατά 29,6% των εισαγωγών σε πετρελαιοειδή. Συνολικά οι εισαγωγές αυξήθηκαν πέρυσι κατά 10,1% σε σύγκριση με πρόπερσι, με αποτέλεσμα η αξία τους να φτάσει στα 58,3 δισ. ευρώ έναντι 53 δισ. ευρώ. Αντιθέτως, η αξία των εξαγωγών ανήλθε στα 17,3 δισ. ευρώ το 2008, όταν το 2007 ήταν 17,1 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μικρή άνοδο της τάξης του 1,1%. Η αναλογία της αξίας των εξαγωγών ως προς την αξία των εισαγωγών παρέμεινε στο ένα τρίτο, γεγονός το οποίο δείχνει το σοβαρό έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Σε μηνιαία βάση, το έλλειμμα των εμπορικού ισοζυγίου μειώθηκε κατά 18,6% τον Δεκέμβριο του 2008 σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2007 και ανήλθε στα 2,2 δισ. ευρώ από 2,7 δισ. ευρώ. Η πτώση αυτή οφείλεται στη μείωση της αξίας των εισαγωγών πετρελαιοειδών κατά 36,1%. Η αξία των εισαγωγών συνολικά διαμορφώθηκε στα 3,4 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας πτώση 14,3% τον περυσινό Δεκέμβριο, ενώ η αξία των εξαγωγών έφτασε στο 1,2 δισ. ευρώ υποχωρώντας κατά 5,3%.

Κρυφός δανεισμός 300 δισ. ευρώ στην αγορά

Με μεταχρονολογημένες επιταγές άνω των 300 δισ. ευρώ κινούνται οι ελληνικές επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες, προσπαθώντας να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα ρευστότητας που υπάρχει στην αγορά. Η έκδοση μεταχρονολογημένων επιταγών αποτελεί μια «παραδοσιακή» μέθοδο χρηματοδότησης για τα ελληνικά δεδομένα, αλλά τους τελευταίους μήνες έχει επιδεινωθεί εξαιτίας της κρίσης και του κλεισίματος της στρόφιγγας δανεισμού από τις τράπεζες. Μάλιστα, οι τράπεζες, λόγω του φόβου των επισφαλειών, με δυσκολία «ρευστοποιούν» μεταχρονολογημένες επιταγές. Έτσι, ο «δανεισμός» γίνεται μεταξύ πελατών, επιχειρήσεων και προμηθευτών. Η καθυστέρηση στις πληρωμές ξεπερνά σήμερα τις 150 ημέρες.

Εξανεμίστηκαν 143 δισ. ευρώ από το Χ.Α. σε 15 μήνες

Μόλις 13 είναι οι επιχειρήσεις του Χρηματιστηρίου που παραμένουν πάνω από 1 δισ. ευρώ σε κεφαλαιοποίηση, γεγονός που δείχνει το μέγεθος της συρρίκνωσης των δεικτών και των μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στη διάρκεια της 15μηνης πτώσης λόγω της διεθνούς ύφεσης. Κάτω από το 1 δισ. ευρώ έχουν υποχωρήσει η Αγροτική τράπεζα, η Motor Oil, η Ελλάκτωρ, η Βιοχάλκο, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, η Intralot και η Μυτιληναΐος. Είναι αξιοσημένωτο το στοιχείο ότι η συνολική κεφαλαιοποίηση που έχει εξανεμιστεί αυτούς τους 15 μήνες ξεπερνά τα 143 δισ. ευρώ. Παράλληλα η Αθήνα από τις 31/10/2007 - ο Γενικός Δείκτης είχε κλείσει στις 5.334,50 μονάδες - μέχρι σήμερα έχει συνολικές απώλειες 71,48% και μόνο για το πρώτο δίμηνο του 2009 η πτώση ξεπερνά το 16%.

ΤΟ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΕΦΙΑΛΤΗΣ

ο εκτροχιασμός των οικονομικών πλήγτει τράπεζες και επιχειρήσεις

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γειτονικές χώρες εξαιτίας της διεθνούς κρίσης προβληματίζει τους Έλληνες επιχειρηματίες και τραπέζες. Το βαλκανικό όνειρο κινδυνεύει να γίνει εφιάλτης.

Οι μεγάλες ελληνικές τράπεζες διαθέτουν περίπου 3.200 καταστήματα σε χώρες της ευρύτερης περιοχής και έχουν προχωρήσει σε χορηγήσεις πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ στις τοπικές οικονομίες. Σήμερα βρίσκονται σε μεγάλη πίεση, καθώς η ταχεία ανάπτυξή τους τα προηγουμένα χρόνια στηρίχθηκε σε μια επικίνδυνη, πλην όμως διαδεδομένη και ορθόδοξη στις ημέρες της ευφορίας τακτική: τη χορήγηση δανείων δίχως να διαθέτουν την ανάλογη καταθετική βάση. Εποι, οι μητρικοί όμιλοι, δανείζονται από τη διατραπεζική αγορά όσα κεφάλαια επιθυμούσαν και τα διέθεταν στις κατά τόπους θυγατρικές τράπεζες, από τις οποίες οι επιχειρήσεις δανείζονταν μεγάλα ποσά, επενδύοντας στις εντυπωσιακές δυνατότητές τους.

Το μοντέλο αυτό λειτουργούσε εξαιρετικά όσο επικρατούσε η λιοφάνεια στην παγκόσμια οικονομία. Σήμερα, όμως, έχει μετατραπεί σε μήτρα προβλημάτων. Δίχως τις ξένες επενδύσεις οι ρυθμοί ανάπτυξης περιορίζονται δραστικά, τα εισοδήματα και η κατανάλωση μειώνονται, οι δραστηριότητες των επιχειρήσεων σχεδόν μπορείται, τα τοπικά νομίσματα χάνουν την αξία τους και η εξυπηρέτηση του χρέους καθίσταται δυσβάστακτη.

Ο εκτροχιασμός των οικονομιών της περιοχής έχει επιπτώσεις και στις μεγάλες ελληνικές εταιρίες που επεκτάθηκαν στην περιοχή αποκτώντας ζωτικό χώρο, για την ανάπτυξή τους.

Σύμφωνα με στοιχεία, στη Ρουμανία δραστηριοποιούνται περίπου 4.750 ελληνικές εταιρίες, στη Βουλγαρία 2.000, στη Σερβία 800, στα Σκόπια 280 και στην Αλβανία 270, ενώ οι χώρες της ανατολικής Ευρώπης, αποτελούν το βασικό εμπορικό εταίρο της χώρας μας (μετά την Ε.Ε.) απορροφώντας το 33% των ελληνικών εξαγωγών.

Ο φόβος για ενδεχόμενη βίαιη προσγείωση των τοπικών οικονομιών θα έθετε σε σκληρή δοκιμασία τα φιλόδοξα ελληνικά επενδυτικά σχέδια.

Η τράπεζα της Ελλάδος, ενώ κατανοεί την ανησυχία των Ελληνικών επιχειρηματιών και τραπεζών καθώς και την αγωνία των κεντρικών τραπεζών των γειτονικών χωρών που αδυνατούν να αποκαταστήσουν τη ροή των χρηματοδοτήσεων στις χώρες τους, είναι κατηγορηματικά αντίθετη στη χρήση κεφαλαίων από το πακέτο στήριξης των τραπεζών των 28 δισ. ευρώ εκτός Ελλάδας, μια και πιστεύει ότι η μεταφορά χρημάτων Ελλήνων φορολογουμένων είναι ανεπίτρεπτο, όταν μάλιστα αυτό μπορεί να εκτεθεί σε νέους υψηλούς κινδύνους.

Λύσεις, όμως, υπάρχουν. Οι τράπεζες μπορούν να υποστηρίξουν τις ελληνικές επενδύσεις στα Βαλκάνια έμμεσα, δηλαδή χορηγώντας δάνειο στο μητρικό όμιλο στην Ελλάδα, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί στις θυγατρικές του μονάδες στο εξωτερικό. Επιπλέον υπάρχουν και άλλες δυνατότητες, όπως η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με την καταβολή μετρητών, η μη διανομή μερίσματος, η διάθεση μέρους των κερδών της χρήσης 2008 στις βαλκανικές οικονομίες. Εποι, ώστε το βαλκανικό όνειρο να μη γίνει εφιάλτης.

μικρά, αλλά σημαντικά

Ψ Υποχώρησαν εισαγωγές & εξαγωγές

Μείωση 10,1% καταγράφηκε στις εισαγωγές το Δεκέμβριο του 2008, ενώ υποχώρησαν και οι εξαγωγές κατά 2,9%, ενδεικτικό του αρνητικού οικονομικού κλίματος διεθνώς. Η υποχώρηση των εισαγωγών βοήθησε στον περιορισμό των ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου, που διαμορφώθηκε το Δεκέμβριο του 2008 στα 2,6 δισ. ευρώ, έναντι των 2,9 δισ. ευρώ τον ίδιο μήνα του 2007. Πάντως, η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι η αξία των εξαγωγών της Ελλάδας βρίσκεται περίπου στο ένα τρίτο της αξίας των εισαγωγών.

Ω Σε χαμηλά ιστορικά επίπεδα

Στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας 40 ετίας διαμορφώθηκε ο πληθωρισμός τον Ιανουάριο, υποχωρώντας στο 1,8%. Η νέα αποκλιμάκωσή του οφείλεται κυρίως στη μείωση των τιμών του πετρελαίου και στο γεγονός ότι πέρσι, το ίδιο διάστημα, οι τιμές των προϊόντων και υπηρεσιών ήταν αρκετά υψηλότερες. Ωστόσο, οι αυξήσεις στα είδη τροφίμων κυμάνθηκαν από 4,5% έως και 9,9%, με μοναδική εξαίρεση το ελαιόλαδο, η τιμή του οποίου μειώθηκε κατά 3,8%. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι συνεχίστηκαν για έναν ακόμη μήνα οι ανατιμήσεις σε βασικά αγαθά, επιβαρύνοντας την «τσέπη» των καταναλωτών περισσότερο απ' ότι δείχνει ο γενικός πληθωρισμός.

❖ Δημόσιο χρέος

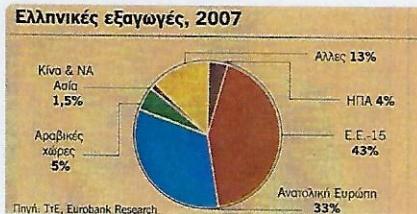
Πριν ακόμα ολοκληρωθούν οι δύο πρώτοι μήνες του έτους και έχοντας ήδη δανειστεί 18,47 δισ. ευρώ, το Δημόσιο προγόρησε σε αναθεώρηση των δανειακών αναγκών του για το 2009. Ο επικεφαλής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) κ. Παπανικολάου, δήλωσε ότι το Δημόσιο αντί για 42 δισ. ευρώ θα χρειαστεί τελικά 43,7 δισ. ευρώ για να καλύψει τις φετινές υποχρεώσεις του. Πολλοί αναλυτές πιστεύουν ότι ο φετινός συνολικός δανεισμός θα ξεπεράσει τα 50 δισ. ευρώ, παρά τις κυβερνητικές περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις.

■ «Σωσίβιο» οι Έλληνες

Στους Έλληνες τουρίστες στρέφονται οι ξενοδόχοι προκειμένου να περιορίσουν τις απώλειες από τον τουρισμό του εξωτερικού, που εμφανίζει μία κάμψη κατά μέσον όρο 15%. Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων συστήνει στα μέλη της να προσφέρουν τις τιμές Tour Operators του εξωτερικού και στους ελληνικούς ταξιδιωτικούς Οργανισμούς, ούτως ώστε η τελική τιμή του δωματίου για τον Έλληνα επισκέπτη να είναι 10% φθηνότερη από την αντίστοιχη του ξένου.

◎ Η Αθήνα, 14^η ακριβότερη αγορά κατοικίας

Στην 14^η θέση της λίστας των ακριβότερων πόλεων για την απόκτηση κατοικίας (μεταξύ 112 πόλεων) κατατάσσεται η Αθήνα, σύμφωνα με έρευνα της Global Property Guide. Ταυτόχρονα οι προσφερόμενες αποδόσεις είναι μόλις 2,7% (με βάση την εκμετάλλευση από ενοικίαση), ποσοστό που τοποθετεί την πρωτεύουσα στην 89^η θέση επί συνόλου 91 πόλεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο σύνδεσμος υψηλών τιμών και χαμηλότατων αποδόσεων εκμηδενίζει τις επενδυτικές ευκαιρίες και γι' αυτό δεν έχουν καταγραφεί επενδύσεις σε ακριβά ακίνητα με στόχο την εκμετάλλευση.

Ο Ομπάμα υπέγραψε το πακέτο των 787 δισ. δολ.

Το πιο φιλόδοξο από την εποχή του Ρούσβελτ

Περιλαμβάνει φοροαπαλλαγές και κρατικές δαπάνες για αναβάθμιση υποδομών

Ο Μπαράκ Ομπάμα
Πρόεδρος των ΗΠΑ

τερης οικονομίας του κόσμου θα φθάσει στα 185 δισ. δολάρια το δημοσιονομικό έτος που λήγει στα τέλη Σεπτεμβρίου και στα 400 δισ. δολάρια μέσα στο 2010, σύμφωνα με εκτιμήσεις της ομοσπονδιακής υπηρεσίας προϋπολογισμού στο Κογκρέσο.

Οικονομικοί και πολιτικοί αναλυτές συμφωνούν ότι το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί ένα σημείο αναφοράς στην ιστορία της χώρας, τόσο σ' ό,τι αφορά την ταχύτητα που πέρασε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη Γερουσία, όσο και το μέγεθος και το εύρος των παρεμβάσεων στην οικονομία. Ένα από τα πιο γενναιόδωρα σκέλη είναι οι φοροαπαλλαγές. Στους ανύπαντρους αντιστοιχούν φοροαπαλλαγές 400 δολαρίων και στους παντρεμένους 800 δολαρίων, με το συνολικό κόστος να αναρριχάται στα 116 δισ. δολάρια. Φοροαπαλλαγές της τάξεως των 10 δισ. δολαρίων παραχωρήθηκαν και στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως είναι η ηλιακή και αιολική ενέργεια. Ενσωματώνονται, παράλληλα, προβλέψεις μισού τρισ. δολαρίων για επιδόματα ανεργίας, προγράμματα «πράσινης ενέργειας», κουπόνια σίτισης, επιδότηση πρόσβασης στο Διαδίκτυο και ανακατασκευής οδικών δικτύων. Περιορισμοί εφαρμόζονται, παράλληλα, στις αποδοχές των υψηλόβαθμών στελεχών της Γουόλ Στριτ. Εκτός του πλαφόν των 500.000 δολαρίων στους επήσιους μισθίους στελεχών που εργάζονται σε τράπεζες και επενδυτικές που έχουν λάβει κρατικά κεφάλαια, περιορισμοί θα ισχύσουν και στα μπόνους.

«Αυτό το ιστορικό άλμα δεν είναι το τελευταίο, αλλά το πρώτο. Τα προβλήματα που μας οδήγησαν σε αυτή την κρίση επηρεάζουν κάθε πτυχή της οικονομίας μας», είχε δηλώσει ο κ. Ομπάμα, τονίζοντας πως το νομοσχέδιο είναι μέρος μιας επιχειρησης-μαμούθ που απλώνεται σε τρία μέτωπα για την καταπολέμηση της χειρότερης κρίσης των τελευταίων πέντε δεκαετιών. Το δεύτερο αφορά το υπόλοιπο ήμισυ του σχεδίου TARP των 700 δισ. δολαρίων για τη διάσωση του χρηματοπιστωτικού κλάδου σε συνδυασμό με άλλα μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας του συστήματος. Τέλος, σύντομα αναμένεται να ανακοινωθούν μέτρα για τη μείωση των βαρών στους ιδιοκτήτες κατοικιών που εξυπηρετούν στεγαστικά δάνεια.

ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ γερμανικής οικονομίας

Τη μεγαλύτερη συρρίκνωση των τελευταίων 22 ετών παρουσίασε η οικονομία της Γερμανίας το τέταρτο τρίμηνο του 2008, ανοίγοντας το δρόμο για φετινές επιδόσεις που, σύμφωνα με την κυβέρνηση, θα είναι οι χειρότερες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ειδικότερα, στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η γερμανική στατιστική υπηρεσία, δείχνουν πτώση των εξαγωγών κατά 7,3% έναντι του τρίτου τριμήνου και των εταιρικών επενδύσεων σε εργοστάσια και εξοπλισμό κατά 4,9%. Το ΑΕΠ, εποχικά προσαρμοσμένο, μειώθηκε κατά 2,1%.

Πρόκειται για την τρίτη συναπτή τριμηνιαία μείωση του ΑΕΠ και τη μεγαλύτερη μετά το πρώτο τρίμηνο του 1987. Σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2007, η οικονομία συρρικνώθηκε κατά 1,7%. Όπως επισημαίνουν οι αναλυτές, «όταν η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε ύφεση, οι επιπτώσεις είναι σημαντικές για μια χώρα όπως η Γερμανία, η οποία στηρίζεται τόσο πολύ στις εξαγωγές. Η μείωση των επενδύσεων και των εξαγωγών υπήρξε εντυπωσιακή και τα στοιχεία δείχνουν ότι οι προοπτικές για το πρώτο τρίμηνο του 2009 δεν είναι καλύτερες».

Εξίσου δυσοίωνες είναι οι εκτιμήσεις του European Economic Advisory Group (EEAG), που προβλέπει ότι η Γερμανία θα είναι η μοναδική οικονομία της Ευρωζώνης που θα συνεχίσει να συρρικνώνεται και το 2010. Σύμφωνα με το EEAG, η Ευρωζώνη στο σύνολό της θα επανέλθει το ερχόμενο έτος σε ρυθμούς ανάπτυξης, έστω και οριακής, κατά 0,3%, μετά τη φετινή συρρίκνωση κατά 1,4%.

Τα πακέτα στήριξης των κυβερνήσεων της περιφέρειας, σε συνδυασμό με τις μειώσεις επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, θα αρχίσουν να τονώνουν την ανάπτυξη «το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους». Όμως, η μεγαλύτερη οικονομία της περιφέρειας θα συρρικνωθεί κατά 0,2%, μετά το προβλεπόμενο για φέτος 2,2%, «καθώς η ιδιωτική κατανάλωση, υποτονική επί σειρά ετών, δεν αναμένεται να τονωθεί σύντομα».

Σοκάρει η βαρύτατη ύφεση της ιαπωνικής οικονομίας

Κανείς δεν περίμενε πως τα νέα θα ήταν καλά. Ωστόσο, η πτώση του 12,7% που σημείωσε το ιαπωνικό ΑΕΠ το τελευταίο τρίμηνο του περασμένου έτους, καταγράφοντας το τρίτο συναπτό τρίμηνο συρρίκνωσης, μάς σοκάρισε. Η ταχύτητα και η κλίμακα της βουτιάς υπερβαίνουν σαφώς όσα συνέβησαν μετά το 1990, τότε που έσκασε η φούστα της Ιαπωνίας. Ψάχνοντας για κάτι ανάλογο στη μεταπολεμική ιστορία της Ιαπωνίας, το μόνο που υπερβαίνει την τρέχουσα κρίση είναι τα παρεπόμενα της πρώτης πετρελαϊκής κρίσης του 1973-74. Και η κρίση δεν έχει τελεώσει.

Η Ιαπωνία δεν ήταν στην καρδιά της χρηματοπιστωτικής καταγίδας το φθινόπωρο και το τραπεζικό σύστημα δεν έχει ακόμη γονατίσει. Η οικονομία της χώρας, όμως, πλήρως περισσότερο από εκείνη των ΗΠΑ ή της Ευρώπης. Το πρόβλημα είναι ότι η Ιαπωνία εξαρτάται από τις εξαγωγές προϊόντων μεταποίησης και ειδικότερα αυτοκινήτων και ηλεκτρονικών ειδών. Η μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία του κόσμου, η Toyota, αναμένεται να εμφανίσει φέτος ζημίες για πρώτη φορά μετά 70 χρόνια. Οι 10 μεγαλύτερες εταιρίες ηλεκτρονικών προβλέπουν να χάσουν 20 δισ. δολάρια. Η ζήτηση για εξαγωγές ήταν αυτή που οδήγησε στην πιο παρατελαμένη μεταπολεμική ανάκαμψη, την περίοδο 2002-08, όταν η χώρα φάνηκε να αφήνει πίσω της τη «χαμένη δεκαετία» μετά τη φούστα. Στη διάρκεια της ανάκαμψης, αυξήθηκε το μερίδιο των εξαγωγών από το 10,6% στο 16,5% του ΑΕΠ. Το πλεονέκτημα αυτό, όμως, σήμερα αποτελεί αδυναμία της χώρας, καθώς σε όλον τον κόσμο οι καταναλωτές περικόπτουν τις δαπάνες και το διεθνές εμπόριο περιορίζεται.

Το πλήγμα στις εξαγωγές προκαλεί άλλα πλήγματα. Μια σχεδόν κατακόρυφη πτώση της βιομηχανικής παραγωγής μέσα σε λίγους μήνες έχει εξαλείψει σχεδόν όλα τα οφέλη έξι ετών ανάκαμψης. Οικονομικοί αναλυτές προβλέπουν πως μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου η παραγωγή θα έχει επιστρέψει στα επίπεδα του 1987. Εκτός από την παραγωγή, οι εταιρίες περικόπτουν ραγδαία και τις κεφαλαιουχικές επενδύσεις, με αποτέλεσμα να μειώνονται οι προσδοκίες για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Θα υπάρξουν, άλλωστε, παράπλευρες επιπτώσεις στην απασχόληση και τις καταναλωτικές δαπάνες. Μολονότι η ανεργία βρίσκεται μόλις στο 4,4% και έχει προηγηθεί η εκτίναξη στο 5,5% το 2002, αυτό δεν λέει πολλά. Μετανάστες και προσωρινώς απασχολούμενοι απολύνονται μαζικά. Οι μόνιμοι υπάλληλοι, ακόμη και εταιρειών όπως οι Nissan και Panasonic, που ανακοίνωσαν μαζικές απολύσεις, βαδίζουν σε πιο στέρεο έδαφος, αλλά αναγκάζονται να δεχθούν μείωση ωραρίου με ανάλογη μείωση μισθού. Το τελικό πλήγμα είναι η πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Η Deutsche Bank του Τόκιο προβλέπει «βαρύτατη ύφεση» με συρρίκνωση της οικονομίας τουλάχιστον μέχρι τα τέλη του 2010.

Δεν είναι, πάντως, όλα μαύρα. Παρά την άνοδο του γιεν, το εμπόριο της Ιαπωνίας διεξάγεται με καλύτερους όρους εξαγωγών ραγδαίας πτώσης στις τιμές της ενέργειας, που αποτελεί τον κύριο όγκο των εισαγωγών της. Τα νοικοκυριά δεν είναι τόσο χρεωμένα όσο στην Αμερική και στη Βρετανία. Αντιθέτως, έχουν συγκεντρώσει ένα βουνό αποταμεύσεων. Μπορεί να μας εκπλήξει η ταχύτητα με την οποία ενδέχεται να ανακάμψουν πολλές από τις εξαγωγικές επιχειρήσεις της χώρας. Για να ανακάμψει, όμως, συνολικά μια οικονομία που εξαρτάται τόσο από τις εξαγωγές πρέπει να τονωθεί η παγκόσμια ζήτηση και δεν διαφαίνεται κάτι τέτοιο. Στο μεταξύ, οι ιθύνοντες αγωνίζονται να αμβλύνουν τον αντίκτυπο της ύφεσης. Η Τράπεζα της Ιαπωνίας έχει επαναφέρει τα επιτόκια σχεδόν σε μηδενικά επίπεδα και έχει ανακοινώσει ανορθόδοξα μέτρα για την κεφαλαιακή ενίσχυση των τραπεζών. Φαίνεται, όμως, απρόθυμη να εξετάσει κάτι πιο ριζοσπαστικό.

Σε ύφεση η Ισπανία για πρώτη φορά από το 1993

Ο Πρωθυπουργός της Ισπανίας
Χοσέ Λουίς Ζαπατέρο

Σε νέα δεινά για τη Ζώνη του ευρώ κατατείνουν τα τελευταία στοιχεία για την οικονομία της Ισπανίας που γνώρισε τη μεγαλύτερη συρρίκνωση των τελευταίων 15 ετών στα τέλη του περασμένου έτους, καταγράφοντας την πρώτη ύφεση της μετά το 1993. Πρόκειται για συρρίκνωση κατά 1%, ελαφρώς μικρότερη από το 1,1% που είχε προβλέψει η Τράπεζα της Ισπανίας, αλλά σηματοδοτεί τη διολίσθηση της χώρας στην οικονομική μετριότητα χωρίς φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας. Εντείνεται, έτσι, η πίεση προς τον πρωθυπουργό, Χοσέ Λουίς Ζαπατέρο, να προχωρήσει σε αναμόρφωση της αγοράς εργασίας και να χορηγήσει δάνεια σε όσες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν έλλειψη ρευστότητας, αλλά και σε οικογένειες που έχουν πληγεί από την εκτίναξη της ανεργίας στο 14,4% το υψηλότερο ποσοστό σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

«Πρωτοφανής» μείωση βιομηχανικής παραγωγής

Τη μεγαλύτερη ετήσια πτώση από τον Οκτώβριο του 1994 κατέγραψε η βιομηχανική παραγωγή της Ρωσίας τον Ιανουάριο. Με την οικονομική κρίση να επιφέρει πλήγμα σοβαρότερο ακόμα και από εκείνο του «μαύρου 1998», η παραγωγή συρρικνώθηκε κατά 16% έναντι της αντίστοιχης περιουσίας περιόδου, μετά την πτώση κατά 10,3% το Δεκέμβριο.

Οι αναλυτές, που ανέμεναν πτώση 12%, χαρακτήρισαν «πρωτοφανή» την «τόσο δραστική συρρίκνωση σε τόσο μικρό διάστημα». Η ρωσική κυβέρνηση είχε, βεβαίως, ήδη προειδοποίησε ότι η ανάπτυξη θα διαμορφωθεί φέτος σε σχεδόν μηδενικά επίπεδα, μετά μια δεκαετία εκρηκτικών ρυθμών, ενώ η βαριά βιομηχανία της χώρας ανταποκρίθηκε τον Ιανουάριο στους διαβρωμένους ρυθμούς της ζήτησης, μειώνοντας ή και αναστέλλοντας την παραγωγή της. Σύμφωνα με στοιχεία, η μεταποιητική παραγωγή συρρικνώθηκε κατά 24,1% τον Ιανουάριο, ενώ η παραγωγή πρώτων υλών μειώθηκε κατά 3,6%. Τις χειρότερες επιδόσεις είχε, πάντως, η παραγωγή αυτοκινήτων, που μειώθηκε κατά 79,7%.

Δέκα βήματα για την «αποτοξίνωση» των τραπεζών

1 Εντοπισμός τοξικών επενδύσεων των τραπεζών	2 Ασφαλής απομάκρυνση των τοξικών επενδύσεων	3 Οι τρόπεζες να αποκαλύψουν τις τοξικές επενδύσεις εντός έξι μηνών	4 Ορθός επιμερισμός του κόστους παρέμβασης μεταξύ μετόκων, πιστωτών και κυβερνήσεων για τη διόδωση των τραπεζών	5 Ορθή σανδιάρθρωση τραπεζών και χαρτοφυλακίων
6 Χρήση κοινών πανευρωπαϊκών κανόνων διαχωρισμού των τοξικών επενδύσεων, αναλόγως του βαθμού κρατικής παρέμβασης που απαιτείται	7 Ακριβής υπολογισμός της «πραγματικής» και όχι αγοραίας αξίας τους από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες	8 Το έργο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων θα επικυρώσουν οι εθνικές αρχές τραπεζικής εποπτείας και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.	9 Δημιουργία μέχρι το 2011 του Συμβουλίου Κινδύνου, υπό την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.	10 Δημιουργία μέχρι το 2011 του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας, που θα συντονίσει τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Δεκάλογο για την αντιμετώπιση των «τοξικών» επενδύσεων και των τραπεζικών «ζόμπι», που ελλοχεύουν στο ευρωπαϊκό τραπεζικό τοπίο, παρουσίασε (25.02.2009) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν), σημειώνοντας την απόλυτη ανάγκη να πέσει άπλετο φως στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών ώστε να αρχίσει το τραπεζικό σύστημα να κινείται και πάλι.

Παράλληλα, παρουσιάσθηκαν και οι εισηγήσεις της «επιτροπής σοφών» υπό τον τέως διοικητή της κεντρικής τράπεζας της Γαλλίας, Ζακ ντε λα Ροζιέρ.

Κοινός τόπος αμφοτέρων των προτάσεων, ήταν οι αμφιβολίες που εκφράστηκαν κατά πόσον οι κυβερνήσεις θα τις αποδεχθούν.

Ταμείο κατά της κρίσης ύψους 120 δισ. δολ. από τις ασιατικές οικονομίες

Σε περαιτέρω συσπείρωση των δυνάμεων τους προχώρησαν χθες οι ασιατικές οικονομίες δημιουργώντας κοινό ταμείο με συναλλαγματικά διαθέσιμα ύψους 120 δισ. δολαρίων, στο οποίο θα μπορούν να καταφεύγουν για να περιφρουρήσουν τα νομίσματά τους. Την απόφαση έλαβαν από κοινού οι υπουργοί Οικονομικών Ιαπωνίας, Κίνας και Νότιας Κορέας μαζί με τους ομολόγους τους από 10 χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας σε συνάντησή τους στο Πουκέ της Ταϊλάνδης.

Το κεφάλαιο που θα διαθέτει το κοινό ταμείο είναι κατά 50% υψηλότερο από εκείνο που είχε προταθεί τον περασμένο Μάιο, ενώ ο μηχανισμός με τον οποίο θα λειτουργεί διευρύνει την υφιστάμενη συμφωνία καθώς αυτή προέβλεπε ως τώρα μόνο διμερή swaps νομισμάτων. Υπό την έως τώρα υφιστάμενη συμφωνία, το 80% του δανεισμού ήταν συνδεδεμένο με τους όρους του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ενώ τώρα διευρύνεται το ποσοστό των χρημάτων που μπορούν να διατεθούν χωρίς να υποχρεωθεί η χώρα δανειολήπτης να δεχθεί όρους. Η δημιουργία του ταμείου αποβλέπει στο να διευκολύνει τις κεντρικές τράπεζες των ασιατικών χωρών να προστατεύσουν τα νομίσματά τους από κερδοσκοπικές επιθέσεις όπως εκείνες που εξάντλησαν τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Ινδονησίας, της Ταϊλάνδης και της Νότιας Κορέας κατά την κρίση των ασιατικών οικονομιών πριν από μια δεκαετία. Υπενθυμίζεται πως η κρίση του 1998 εξώθησε τις χώρες αυτές να δαπανήσουν μεγάλο μέρος των διαθεσίμων τους, προσπαθώντας να διατηρήσουν την ισοτιμία των νομίσματός τους. Το αποτέλεσμα ήταν να καταλήξουν και οι τρεις στο ΔΝΤ για δάνεια άνω των 100 δισ. δολαρίων και να αναγκαστούν να δεχθούν όρους όπως μείωση των δαπανών, αύξηση επιτοκίων και ιδιωτικοποίηση των κρατικών εταιρειών.

Στη διάρκεια του περασμένου έτους απειλήθηκε η σταθερότητα στην περιοχή όταν πολλά από τα νομίσματα των ασιατικών χωρών δέχθηκαν καίριο πλήγμα καθώς η παγκόσμια υφεση οδήγησε σε μείωση των εξαγωγών από τις οποίες εξαρτώνται οι οικονομίες τους. Αναλυτές της αγοράς συναλλάγματος εκτιμούν πως στόχος του κοινού ταμείου δεν είναι να αποφευχθεί μια γενικευμένη υποτίμηση των νομίσματων της περιοχής, αλλά να αποτραπεί μια νομισματική κρίση, που θα μπορούσε να προκληθεί αν μια ή δύο χώρες της περιοχής υποστούν υπερβολική πίεση. Όπως, άλλωστε, τόνισε ο υπουργός Οικονομικών της Ταϊλάνδης, μια περιφερειακή νομισματική συμφωνία είναι ζωτικής σημασίας για «να διασφαλίσει την εμπιστοσύνη των αγορών στις ασιατικές οικονομίες». Σε ό, τι αφορά τη συνεισφορά της κάθε οικονομίας στο κοινό ταμείο, οι τρεις μεγάλες, Ιαπωνία, Κίνα και Νότια Κορέα, θα παρέχουν περί το 80% των συναλλαγματικών διαθεσίμων ενώ οι 10 χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας το υπόλοιπο 20%. Σύμφωνα με το κοινό ανακοινώθεν που εξέδωσαν οι υπουργοί Οικονομικών μετά τη λήξη της συνάντησης, το ακριβές ποσό που θα καταβάλει κάθε χώρα θα συμφωνηθεί μάλλον στην επόμενη συνάντηση, που έχει προγραμματιστεί για τον Μάιο. Ωστόσο, το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο της Μαλαισίας έσπευσε να ανακοινώσει πως Ταϊλάνδη, Ινδονησία, Μαλαισία, Σιγκαπούρη και Φιλιππίνες μαζί με τις πέντε μεγαλύτερες χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας θα συνεισφέρουν από 3,5 δισ. δολάρια εκάστη.

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Αυξάνεται η ανεργία στη Γαλλία

Κατά 4,3% αυξήθηκε τον Ιανουάριο ο αριθμός των ανέργων στη Γαλλία. Το ποσοστό αντιστοιχεί σε επιπλέον 90.200 εργαζομένους. Η μηνιαία αυτή αύξηση έχει ξεπεράσει κάθε προηγούμενο επίπεδο, ξεπερνώντας κατά πολύ την αύξηση που είχε καταγραφεί το Δεκέμβριο.

Οινόσχημη των τραπεζών

στην Ιταλία

Σχέδιο ενίσχυσης των κεφαλαίων των τραπεζικού συστήματος ενέκρινε το υπουργείο Οικονομικών της Ιταλίας. Προς τόπο υπεγράφη σχετική απόφαση που δίνει στις εγχώριες τράπεζες τη δυνατότητα να αυξήσουν τα κεφάλαιά τους, πουλώντας ομόλογα στην κυβερνηση. Τα κουπόνια των ομόλογων θα διαμορφωθούν αρχικά μεταξύ 7,5% και 8,5% και θα αυξηθούν σταδιακά.

► Δανεισμός-ρεκόρ

για το αμερικανικό Δημόσιο

Προκειμένου να χρηματοδοτηθεί το πακέτο στήριξης Ομάδα, το υπουργείο Οικονομικών σκοπεύει να προβεί σε δανεισμό-ρεκόρ ύψους 2,5 τρισ. δολαρίων το οικονομικό έτος που λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου. Το ποσό είναι σχεδόν τριπλάσιο σε σύγκριση με τις εκδόσεις κρατικών τίτλων του προηγούμενου έτους και αποτελεί ρεκόρ στο δανεισμό του αμερικανικού Δημοσίου.

► Η μεγαλύτερη επιβράδυνση στην

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιβράδυνση 10,5% κατέγραψε η οικονομία της Λετονίας στο τέταρτο τρίμηνο του 2008, σύμφωνα με δημοσίευμα των Financial Times, εντείνοντας τις ανησυχίες ότι η χώρα δεν θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που προϋποθέτει το πακέτο διάσωσης του ΔΝΤ. Αναλυτές προβλέπουν ότι ανάλογοι ρυθμοί θα παρατηρηθούν και το 2009. Αν οι φόροι αυτοί επιβεβαιωθούν, τότε θα έχει καταγραφεί η μεγαλύτερη επιβράδυνση σε χώρα-μέλος της Ε.Ε.

► Νέα πτώση στις τιμές κατοικιών

Μειωμένες κατά 5,3% στα 4,49 εκατομμύρια εμφανίστηκαν οι μεταπολήσεις κατοικιών στις ΗΠΑ τον Ιανουάριο. Πρόκειται για τα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 12 ετών. Η μέση τιμή κατοικίας υποχώρησε στις 170.300 δολάρια, σημειώνοντας πτώση 14,8% σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα.

► Κίνδυνος αποπληθωρισμού

για την Κίνα

Ο πληθωρισμός στην Κίνα διαμορφώθηκε τον Ιανουάριο στο 1%, δηλαδή στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 30 ετών. Η αύξηση 4,2% στις τιμές των τροφίμων ήταν ο μόνος συντελεστής που συγκράτησε τον πληθωρισμό λιανικής σε θετικά επίπεδα τον Ιανουάριο. Ο δείκτης τιμών παραγωγού μειώθηκε 3,3% σε ετήσια βάση, κατόπιν υποχώρησης 1,1% το Δεκέμβριο. Πλέον, δημιουργούνται φόβοι ότι η Κίνα αντιμετωπίζει τον κίνδυνο αποπληθωρισμού.

Παραιτήθηκε ο υπουργός Οικονομίας της Ουκρανίας

Βίκτωρ Πιντζένικ

Δεκτή έγινε η παραιτηση του υπουργού Οικονομίας της Ουκρανίας, Βίκτωρ Πινζένικ από το κοινοβούλιο, την Τρίτη 17.02.09, προκαλώντας ανησυχίες για την εφαρμογή της συμφωνίας δανείου με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ).

238 από τους 439 Βουλευτές ψήφισαν υπέρ της αποδοχής της παραιτησης του υπουργού Οικονομίας, 12 περισσότεροι από τους 226 που απαιτούνταν.

Ο Βίκτωρ Πινζένικ παραιτήθηκε, καθώς δεν υπήρξε συμφωνία για την κατάρτιση του προϋπολογισμού της χώρας, με την Πρωθυπουργό της Ουκρανίας Γιούλια Τιμοσένκο, οπότε ο υπουργός αρνήθηκε να τον υπογράψει και να τον παρουσιάσει στο Κοινοβούλιο. Ο υπουργός Οικονομίας υπέβαλε την παραιτησή του, αναφέροντας ότι είχε γίνει "όμηρος της πολιτικής," εννοώντας ότι η συνέχιση στο πόστο του υπουργού Οικονομικών δεν θα "έκανε καμία διαφορά".

Παράλληλα, αναλυτές εκφράζουν τις ανησυχίες τους σχετικά με την παραιτηση, καθώς ο Πινζένικ υπήρξε βασικός συντελεστής του δανείου με το ΔΝΤ ύψους 16,4 δισ. δολ. που συμφωνήθηκε πέρσι προκειμένου να βοηθήσει την Ουκρανία εν μέσω της κρίσης.

Τέλος, κυβερνητικοί εκπρόσωποι παραδέχονται τον κίνδυνο να χαθεί η δεύτερη καταβολή του δανείου, της τάξης των 1,9 δισ. δολ., καθώς το ΔΝΤ φοβάται τη διόγκωση του κρατικού προϋπολογισμού.

Αύξηση των εισαγωγικών δασμών στην Ουκρανία

Η Ουκρανία αύξησε τους δασμούς εισαγωγής κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες για να περιορίσει τις εισαγωγές και να προστατεύσει τους ουκρανούς παραγωγούς. Την Παρασκευή (20.02.09) ο Πρόεδρος της Ουκρανίας, Βίκτωρ Γιούστσενκο, υπέγραψε το σχετικό νόμο για την αύξηση των εισαγωγικών δασμών με σκοπό τη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών της χώρας σε συνθήκες οικονομικής κρίσης. Οι διατάξεις του νόμου έχουν προσωρινό χαρακτήρα και δεν έρχονται σε αντίθεση με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο, η αύξηση των δασμών εισαγωγής είναι προσωρινό μέτρο για την περίοδο μέχρι 6 μηνών σε περίπτωση που το ισοζύγιο πληρωμών της Ουκρανίας θα φτάσει σε κρίσιμο σημείο. Η αύξηση αυτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως προστατευτικό μέτρο για ξεχωριστό τομέα ή προϊόν, η δε λίστα των προϊόντων που υπόκεινται στην αύξηση των δασμών θα καθοριστεί από το Κοινοβούλιο της χώρας. Μερικά από τα προϊόντα που έχουν ήδη καθοριστεί περιλαμβάνει: βόειο και χοίρειο κρέας, μήλα και αχλάδια, αλλαντικά, κονσέρβες κρέατος, ψάρι, χαβιάρι, οστρακοειδή, λακτόζη, ζαχαροκάλαμο και τεύτλα, κρασί, βερμούτ, οινόπνευμα. Από την ομάδα των μη εδώδιμων προϊόντων η αύξηση εισαγωγικών δασμών κατά 13% έχει καθοριστεί για τον άνθρακα, είδη γούνας και δέρματος, χαλιά, υφάσματα, τούβλα, ψυγεία, κινητήρες, φούρνοι, αυτοκίνητα, φορτηγά και επιβατικά μέσα μεταφοράς.

Οι παραγωγοί της Ουκρανίας ελπίζουν ότι με την αύξηση των εισαγωγικών δασμών οι καταναλωτές θα στραφούν στα εγχώρια προϊόντα αν και φοβούνται την ενδεχόμενη αύξηση των παράνομων εισαγωγών και επέκταση της μαύρης αγοράς.

Το κατά πόσο το μέτρο αύξησης των εισαγωγικών δασμών θα επηρεάσει τις τιμές εξαρτάται από πολλούς παράγοντες και διαφέρει από κλάδο σε κλάδο.

Αυξήθηκε η ανεργία στην Ουκρανία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Επιτροπής Στατιστικών Δεδομένων της Ουκρανίας (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία), το Α' εξάμηνο του 2008, το επίπεδο της ανεργίας μειώθηκε από 2,4% (Ιανουάριος) σε 1,8% (Αύγουστος), ενώ το Δεκέμβριο καταγράφηκε αύξηση του 3%.

Η ανεργία χτυπά τις γυναίκες και τους κατοίκους της περιφέρειας. Οι άνεργες Ουκρανές, το Δεκέμβριο του 2008, άγγιξαν τις 465,2 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση συγκριτικά με τον μήνα Ιανουάριο του 2008, που αριθμούσε 390,8 χιλ.

Το 2008 το επίπεδο της ανεργίας στις περιφέρειες ήταν μεγαλύτερο συγκριτικά με τις πόλεις. Τον Ιανουάριο μήνα οι άνεργοι στις πόλεις έφταναν τους 301,4 χιλ. και στην περιφέρεια τους 361,4 χιλ. Τον τελευταίο μήνα του έτους, η ανεργία αυξήθηκε στο σύνολο και οι άνεργοι στις πόλεις άγγιξαν τους 418,3 χιλ. και στην περιφέρεια τους 426,6 χιλ.

Σύμφωνα με την Κεντρική Επιτροπή Στατιστικών Δεδομένων της Ουκρανίας, το Δεκέμβριο του 2008, οι άνεργοι άγγιξαν τις 844,9 χιλ. Από αυτούς απευθύνθηκαν στην Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης της Ουκρανίας 286,8 χιλ. Τα σκήπτρα της ανεργίας κατέχουν οι νομοί της Πολτάβα, Βίννιτσα, Χάρκοβο. Ο Πρόεδρος της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης της Ουκρανίας, Βλαντίμιρ Γαλίσκι, προβλέπει ότι, κατά το 2009, ο αριθμός των ανέργων θα αυξηθεί κατακόρυφα, ως επίπτωση από το κλείσιμο των σημαντικότερων βιομηχανικών εργοστασίων της χώρας.

Persona non grata ενδέχεται να κηρυχθεί ο Ρώσος πρεσβευτής στο Κίεβο

Πρέσβης της Ρωσίας στην Ουκρανία
Βίκτωρ Τσερνομίρντιν

Μετά από τις εχθρικές δηλώσεις κατά των Ουκρανών πολιτικών και εναντίον της Ουκρανίας κινδυνεύει να κηρυχθεί ανεπιθύμητο πρόσωπο (persona non grata) ο Ρώσος πρεσβευτής στο Κίεβο, Βίκτωρ Τσερνομίρντιν δυσκολεύοντας ακόμη περισσότερο τις σχέσεις Ρωσίας-Ουκρανίας.

Ο Ουκρανός υπουργός Εξωτερικών Βολοντίμιρ Ογρίζκο διαμαρτυρήθηκε για τα εχθρικά σχόλια και τις δηλώσεις του κ. Τσερνομίρντιν, σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Εξωτερικών, στην οποία όμως δεν αναφέρονταν οι ακριβείς δηλώσεις του Ρώσου πρεσβευτή.

Η Ουκρανία μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 9 της Σύμβασης της Βιέννης σχετικά με τις σχέσεις των διπλωματών, το οποίο προβλέπει την δυνατότητα χαρακτηρισμού ενός ξένου διπλωμάτη ως "persona non grata", δηλωσε ο Ουκρανός υπουργός Εξωτερικών. Όμως, μέχρι τώρα, κανένας πρεσβευτής δεν έχει κηρυχθεί από το Κίεβο ως ανεπιθύμητο πρόσωπο.

Συναγερμός στις ελληνικές τράπεζες της Ουκρανίας

Το τραπεζικό σύστημα της Ουκρανίας βρίσκεται στα όρια της κατάρρευσης. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της χώρας, πέραν από τη διεθνή οικονομική κρίση, πλήγτηκαν εξαιτίας και της πολιτικής αβεβαιότητας η οποία προκαλεί καθυστερήσεις στα μέτρα καταπολέμησης της κρίσης.

Η διολίσθηση του εθνικού νομίσματος κατά 50% έναντι του ευρώ και του δολαρίου, η συνεχώς αυξανόμενη ανεργία, η αδυναμία καταπολέμησης του πληθωρισμού (εκτιμάται στο 21% για το 2008), η αύξηση της πιστωτικής επέκτασης κατά 74,1%, το έλλειμμα ισοζυγίου που φτάνει τα 1.596 εκατ. ευρώ, τα δάνεια προς τον ιδιωτικό τομέα που ανέρχονται στο 59,9% του ΑΕΠ, η απόδοση του χρηματιστηρίου που μειώθηκε το 2008 κατά 75% κ.λ.π. δίνουν στην οικονομία της Ουκρανίας την εικόνα της καταστροφής.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, οι έλληνες τραπεζίτες ανησυχούν ιδιαίτερα για τις επενδύσεις των θυγατρικών τους. Σημειώνεται ότι οι ελληνικές τράπεζες λειτουργούν περισσότερα από 1200 υποκαταστήματα στην Ουκρανία, κατέχουν το 9% του μεριδίου της αγοράς, έχουν δώσει δάνεια ύψους 51,2 δισ. ευρώ.

Ηδη, οι ελληνικές τράπεζες έχουν παγώσει τις επενδύσεις τους, δεν ανοίγουν νέα υποκαταστήματα, δεν δανείζουν και προχωρούν σε διαγραφές δανείων για να προφυλάξουν τους ισολογισμούς τους. Οι ελληνικές τράπεζες στην Ουκρανία αναμένουν πλέον να καταγράψουν τις ζημιές τους.

ΝΕΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Ένα μήνα μετά το τέλος της ουκρανορωσικής διένεξης για το φυσικό αέριο, φαίνεται ότι το πρόβλημα επανέρχεται στο προσκήνιο, προκαλώντας έντονη ανησυχία στις ευρωπαϊκές χώρες, αφού η προηγούμενη διένεξη είχε ως συνέπεια τη διακοπή της ροής ρωσικού φυσικού αερίου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ανακοίνωσή της (26.02.09) τόνισε ότι «παρακολουθεί από πολύ κοντά την κατάσταση στις διμερείς εμπορικές σχέσεις μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας, επειδή αυτό μπορεί να έχει επιπτώσεις στις προμήθειες προς την Ευρωπαϊκή Ένωση». Ο εκπρόσωπος όμως της Επιτροπής, Φεράν Ταραντέλας επισήμανε ότι «αυτό δεν σημαίνει ότι πρόκειται να επέμβουμε».

Ο Ρωσικός ενεργειακός κολοσσός Gazprom, εξετάζει το ενδεχόμενο να διακόψει ή να περιορίσει τις προμήθειες σε φυσικό αέριο προς την Ουκρανίας εξαιτίας οφειλών της τελευταίας.

«Εάν, στις 7 Μαρτίου δεν θα λάβουμε 400 εκατ. δολάρια, την επομένη θα αναγκαστούμε να διακόψουμε τη ροή φυσικού αερίου» δηλώσε ο οικονομικός διευθυντής της ρωσικής εταιρείας Αντρέι Κρουγκλόφ ενώπιων του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας.

Στις 19.02.09, η ουκρανική Naftogaz, επικαλέστηκε «πιθανό πρόβλημα στις πληρωμές προς την Gazprom, λόγω της καταστροφικής αύξησης των χρεών» προς τη Naftogaz από τις δημοτικές υπηρεσίες και επιχειρήσεις στο εσωτερικό της χώρας.

Ελεύθερο από Σομαλούς πειρατές ουκρανικό πλοίο «Φάινα»

Απελευθερώθηκε το ουκρανικό φορτηγό-πλοίο «Φάινα» από τους Σομαλούς πειρατές που το κρατούσαν επί πέντε μήνες, μετά την καταβολή λύτρων ύψους 3,2 εκατομμυρίων δολαρίων. Το «Φάινα» μετέφερε τεθωρακισμένα και βαρύ οπλισμό και κατελήφθη από τους πειρατές πέρσι το Σεπτέμβριο ανοικτά των ακτών της Σομαλίας.

Ο εκπρόσωπος της πλοιοκτήτριας εταιρείας, κ. Μιχαήλ Βοϊτένκο ανέφερε ότι οι πειρατές αρχικώς απαιτούσαν λύτρα είκοσι εκατομμυρίων δολαρίων, αλλά τελικά συμβιβάστηκαν στο ποσό που τους παραδόθηκε. Ο κ. Βοϊτένκο επίσης δήλωσε, ότι οι πειρατές είχαν αρχίσει να εγκαταλείπουν το πλοίο με βάρκες σε μικρές ομάδες, υπό τη διαρκή παρακολούθηση ανδρών του 5ου αμερικανικού στόλου, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι φεύγοντας δεν έπαιρναν μάζι και μέρος του οπλισμού που μετέφερε.

Μετά από την απελευθέρωση του πλοίου τέθηκε το θέμα του προορισμού του φορτίου που περιελάμβανε ανάμεσα σε άλλα 33 τεθωρακισμένα T 72, εκτοξευτές ρουκετών και άλλα είδη οπλισμού. Η κυβέρνηση της Κένυας υποστήριζε ότι ο οπλισμός προορίζόταν για τις ένοπλες δυνάμεις της, αλλά διαφορετικές πηγές επιβεβαίωσαν ότι προοριζόταν για το νότιο Σουδάν. Η υποτιθέμενη ύπαρξη απεμπλούτισμένου ουρανίου στο στρατιωτικό υλικό που μετέφερε το σκάφος κατέστησε πολύ πιο δύσκολη την κατάσταση.

Το απελευθερωθέν πλοίο επρόκειτο να πλεύσει προς την Μομπάσα της Κένυας εφόσον το πλήρωμα κατάφερνε να θέσει σε λειτουργία τη μηχανή του. Σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν ήταν δυνατό επρόκειτο να ρυμουλκηθεί μέχρι εκεί. Όσον αφορά τους 20 ναυτικούς που παρέμειναν όμηροι των πειρατών, σύμφωνα με αναφορές, είναι σε κακή ψυχική κατάσταση και η υγεία τους είναι εξασθενημένη.

ΣΤΑ χέρια της Δύσης η τύχη της Ανατολικής Ευρώπης

Γράφει ο Γεράσιμος-Νικόλαος Μπουνγάς

«Απευθύνω έκκληση στη Δυτική Ευρώπη να μην αποσύρει κεφάλαιο από την Ανατολική. Θα ήταν τραγωδία η Ευρώπη να διχαστεί ξανά», προειδοποίησε ο πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Ρόμπερτ Ζέλικ.

καπιταλισμού, χρηματοδοτώντας την ανάπτυξή τους με εκτεταμένο δανεισμό, κυρίως από δυτικοευρωπαϊκές τράπεζες. Έτσι, οι χώρες της ανατολικής Ευρώπης, γνώρισαν μια ιλιγγιώδη και θεαματική ανάπτυξη εξ αιτίας του κύματος πίστωσης από τις δυτικές τράπεζες.

Αυτονόητο ήταν, ότι η παγκόσμια πιστωτική κρίση δεν μπορούσε να μη δημιουργήσει σοβαρούς τριγμούς στις οικονομίες της ανατολικής Ευρώπης, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι το χρηματοπιστωτικό τους σύστημα στηρίζεται σε έναν κακό συνδυασμό των ημετέρων τραπεζών και των χαλαρά ελεγχομένων θυγατρικών των δυτικών ομίλων.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής: ο μέσος όρος ανάπτυξης των χωρών της περιοχής διολίσθησε πέρυσι στο 3,2% από το 5,4% του 2007, ενώ για φέτος προβλέπεται να συρρικνώνεται κατά 0,4% και ίσως κατά πολύ περισσότερο. Το νόμισμα της Πολωνίας έχει κάνει βουτιά 48% έναντι του ευρώ, της Ουγγαρίας κατά 30% και της Τσεχίας 21%, ενώ το σκληρό νόμισμα της Ρωσίας έχει χάσει το 15% της αξίας του. Στην Ουγγαρία το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι -7,43% του ΑΕΠ, στην Πολωνία -3,54%, στην Τσεχία -3,53%, στην Ουκρανία -1,03% και στη Λετονία -0,91%, ενώ το έλλειμμα ισοζυγίου ανέρχεται για την Πολωνία σε 4.077 εκατ. ευρώ, την Ουγγαρία 2.491,7, την Ουκρανία 1.596, την Τσεχία 1308,2, τη Βουλγαρία 802,7, τη Λετονία 489.

Εξαιτίας της κατάστασης αυτής, οι μετανάστες εργάτες των χωρών αυτών επιστρέφουν στις εστίες τους, η ζήτηση για τις εξαγωγές τους μειώνεται διαρκώς, η βιομηχανική παραγωγή βρίσκεται σε στενό κλοιό, οι άμεσες επενδύσεις από το εξωτερικό περικόπτονται ή αναστέλλονται, η ανεργία και οι κοινωνικές αντιδράσεις αυξάνονται.

Στελέχη του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος εκφράζουν φόβους πως η κρίση μπορεί να μολύνει όλα τα νομίσματα της περιοχής, διαμορφώνοντας μια κατάσταση παρεμφερή με την ασιατική κρίση του

Μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου και τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, οι χώρες της ανατολικής Ευρώπης μαζί με τη Ρωσία και την Ουκρανία υιοθέτησαν τον τύπο του αμερικανικού

1997 και την αντίστοιχη της λατινικής Αμερικής του 2001. Τότε, κάποιες αναδυόμενες αγορές, δανείστηκαν σε ξένα νομίσματα για να τονώσουν την ανάπτυξη και βρέθηκαν να χρωστούν περισσότερα απ' όσα μπορούσαν να επιστρέψουν, καθώς είχαν υποτιμηθεί τα νομίσματά τους.

Εκτεθειμένες στην κινούμενη οικονομική άμμο, βρίσκονται και οι ελληνικές επιχειρήσεις, που μαζί με τις τράπεζες έχουν επενδύσει σημαντικά ποσά για να διεισδύσουν στις αγορές της περιοχής. Παρ' όλο που τα πραγματικά προβλήματα εκτιμάται πως θα αρχίσουν να μεγεθύνονται από την επόμενη χρονιά και εφόσον φυσικά επιβεβαιώθουν στην πορεία οι μαύρες προβλέψεις για την εξάπλωση της ύφεσης, το πρόβλημα για την Ελλάδα είναι διπλό, γιατί η χώρα μας πέραν του ότι είναι ένας από τους μεγαλύτερους άμεσους ξένους επενδυτές των αναδυόμενων οικονομιών, ταυτόχρονα διοχετεύει σ' αυτές το 28% των εξαγωγών της.

Ο πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας Ρόμπερτ Ζέλικ, σε πρόσφατη συνέντευξή του, διαβλέπει ότι η ευρωπαϊκή ενότητα θα τεθεί εν αμφιβόλω, εάν συνεχίσουν οι δυτικές τράπεζες να αποσύρουν κεφάλαια από τις θυγατρικές τους στην ανατολική Ευρώπη. Το ζητούμενο αυτή τη στιγμή είναι «η αναχρηματοδότηση της περιοχής, γιατί η ανατολική Ευρώπη μαζί με τη Ρωσία, την Ουκρανία και την Τουρκία χρειάζονται 120 δισεκατομμύρια δολάρια για την αναδιάρθρωση της κεφαλαιακής δομής των τραπεζών τους» και τα κεφάλαια αυτά δεν θα μπορέσουν να τα εξασφαλίσουν, χωρίς την έξωθεν βοήθεια.

Βέβαια, οι δυτικοευρωπαϊκές τράπεζες αποσύρουν περιουσιακά στοιχεία από τις πρώην κομμουνιστικές χώρες υπό την πίεση της ύφεσης, την οποία αντιμετωπίζουν εντός των συνόρων τους και ενδεχομένως ακολουθώντας κελεύσματα των κυβερνήσεων τους. Εδώ, πρέπει να επισημανθεί και η μάλλον στον αντίποδα των εκιλήσεων Ζέλικ θέση του αρμόδιου Ευρωπαίου επιτρόπου για τα νομισματικά θέματα Χοακίν Αλμούνια, που είχε δηλώσει ότι «Δεν είναι ορθό να επινοήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μία ενιαία λύση».

Παρά, όμως, το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν επιθυμούν να αναμειχθούν σε μεγαλύτερα προγράμματα διάσωσης, τελικώς θα αναγκασθούν να το πράξουν. Ακόμα και οι πιο κοντόφθαλμοι Ευρωπαίοι πολιτικοί δεν πρόκειται να οδηγήσουν τους γείτονές τους στην οικονομική και πολιτική αναρχία, μια και γνωρίζουν ότι μπορεί αυτή – εξ αντανακλάσεως – να κτυπήσει την πόρτα τους.

ΤΑ ΝΕΑ

ΕΛΛΗΝΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

Βραδιά Έλληνο-Ουκρανικού ρομάντζο. «Τραγουδώντας τον έρωτα»

Μια ξεχωριστή Βραδιά
στο Πολιτιστικό-Πληροφοριακό Κέντρο της Ουκρανικής Πρεσβείας

Πανοραμική άποψη της αίθουσας

Στον όμορφο και κατάλληλα διαμορφωμένο για την περίπτωση χώρο του πολιτιστικού και πληροφοριακού κέντρου της Ουκρανικής Πρεσβείας, στην Αθήνα, γιορτάστηκε στις 14 Φεβρουαρίου η ημέρα του Έρωτα και της Αγάπης.

Ο μαγευτικός ρυθμός του γυναικείου συγκροτήματος «HARMONY» και οι μοναδικές φωνητικές ερμηνείες των τραγουδιστριών Λουντμίλα Μπονταρένκο και Ηλέκτρα Βάργκα, δημιούργησαν τη θέρμη ενός οικείου περιβάλλοντος, στον οποίο Έλληνες και Ουκρανοί απήλαυνσαν τις ερωτικές μελωδίες και με δεξιοτεχνία απελευθέρωσαν την ενέργειά τους, λικνιζόμενοι στα ελληνικά, ουκρανικά και ξένα τραγούδια που ακούστηκαν.

«Για μια ακόμη φορά το Ελληνο-Ουκρανικό Επιμελητήριο μας εξέπληξε με τη διοργάνωση της σημερινής βραδιάς. Απολαύσαμε ένα εξαισίο μελωδικό πρόγραμμα, τραγουδήσαμε, χορέψαμε και πάνω απ' όλα ήλθαμε πιο κοντά στους Έλληνες φίλους μας». Αυτά δήλωσε μετά την εκδήλωση ο Πρέσβης της Ουκρανίας κ. Βαλέριος Τσίμπουχ.

Στην εκδήλωση διακρίναμε: τον πρέσβη της Ουκρανίας και την κυρία Βαλέριον Τσίμπουχ, συνοδευόμενοι από τους πρέσβεις της Πολωνίας, Μολδαβίας και τον επίτιμο πρόξενο της Ουκρανίας στην Κρήτη κ.κ Μάικλ Κλίνγερ, Ιον Ούρσου και Ιωάννη Λίτινα με τις συζύγους τους, τον πρόεδρο της EP European Profiles S.A κ. Δημήτριο Μπακόλα, τη Γενική Διευθύντρια της Aerosvit κα Ναταλία Λαζίντι με το σύζυγό της, τον πρόεδρο του Ελληνο-Ουκρανικού Συλλόγου Φιλίας «Σπίλκα» και την κα Κυριάκου Τασιοβασίλη, τον ιστορικό και συγγραφέα κ. Ολέγ Τσιμπένκο με τη σύζυγό του.

Επίσης, διακρίναμε τον Προϊστάμενο της Εμπορικής και Οικονομικής Αποστολής κ. Μηκόλα Ταρανένκο, τη Σύμβουλο της Πρεσβείας κα Ναταλία Κοσένκο, το Σύμβουλο της Πρεσβείας κ. Ηλλιά Ολίνινκ, την Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Πολιτιστικού-Πληροφοριακού Κέντρου της Πρεσβείας κα Λιουντμίλα Ταρανένκο.

Από ελληνικής πλευράς διακρίναμε τον αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα του Ελληνο-Ουκρανικού Επιμελητηρίου κ. Γεράσιμο Μπουνγά με τη σύζυγό του, τον τέως αντιδήμαρχο Πειραιά κ. Χαράλαμπο Μπουνγά με τη σύζυγό του, τον τέως διαμερισματικό σύμβουλο του Πειραιά κ. Δημήτριο Κρητικό και άλλους επιχειρηματίες και φίλους των δύο χωρών.

Τη γιορτή, διοργάνωσε το Ελληνο-Ουκρανικό Επιμελητήριο, ενώ δωροθέτης ήταν ο Ροταριανός Όμιλος Αθήνας «ΗΡΙΔΑΝΟΣ».

Έκθεση ζωγραφικής στην Πρεσβεία της Ουκρανίας

Στις 21 Φεβρουαρίου 2009, στο Πολιτιστικό-Πληροφοριακό Κέντρο της Ουκρανικής Πρεσβείας στην Αθήνα, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής, με τίτλο *Cods & Myths*, της ταλαντούχου Ελληνίδας ζωγράφου, Ουκρανικής καταγωγής, κυρίας Οξάνας Τσάουνς. Την έκθεση εγκαίνιασε ο Πρέσβης της Ουκρανίας κ. Βαλέριος Τσίμπουχ, ο οποίος αφού εξήρε το έργο της ζωγράφου επεσήμανε τη σπουδαιότητα που έχει η διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων στο σπίτι της Ουκρανίας στην Ελλάδα. Ο πυρήνας των έργων της κα Τσάουνς αναφέρεται στα πρόσωπα και στους μύθους της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας. Εκ μέρους του Ελληνο-Ουκρανικού Επιμελητηρίου παρευρέθηκε ο αν. Γενικός Γραμματέας κ. Γεράσιμος-Νικόλαος Μπουνγάς.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Μηνιαία Ηλεκτρονική Έκδοση
ΕΛΛΗΝΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

Ιδιοκτησία:

Ελληνο-Ουκρανικό Επιμελητήριο
Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησσού, 185 31 Πειραιάς
Τηλ.: +30 2104119340 Φαξ: +30 2104119341
e-mail: huc@otenet.gr

Εκδότης:

Ιωάννης Πολυχρονόπουλος, Πρόεδρος
Δερβενακίων 24, 185 45 Πειραιάς, Τηλ. 210-4060000

Υπεύθυνη Έκδοσης:

Άννα Συντορένκο
Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησσού, 185 31 Πειραιάς

Συντακτική Επιτροπή:

Κωστής Μανωλάκης,
Γεράσιμος-Νικόλαος Μπουγάς,
Γεώργιος Χασαποδήμος

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή (ολική, μερική, περιληπτική, κατά παράφραση ή διασκευή απόδοσης) του περιεχομένου του περιοδικού με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλο), χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.
Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν υποχρεωτικά τις απόψεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ιωάννης Πολυχρονόπουλος, Πρόεδρος
Γιονρι Αβξέντιεβ, Β' Αντιπρόεδρος
Χαράλαμπος Ζαφειρόπουλος, Β' Αντιπρόεδρος
Πέτρος Αρβανίτης, Γ' Αντιπρόεδρος
Γεώργιος Χασαποδήμος, Γενικός Γραμματέας
Γεράσιμος-Νικόλαος Μπουγάς, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας
Αντώνιος Βακαγιανόπουλος, Οικονομικός Επόπτης
Παναγιώτης Δαρακλής, Μέλος Θέκλη Καμπάνη, Μέλος Θεοδοσία Οικονομίδου, Μέλος Οξάνα Σλιουσαρένκο, Μέλος

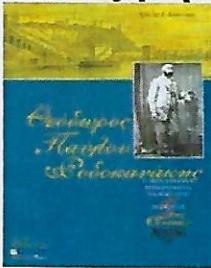
Τα γραφεία του ΕλληνοΟυκρανικού Επιμελητηρίου (Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησσού, 185 31 Πειραιάς) παραμένουν ανοικτά καθημερινά από 13.00 έως 17.00, πλην Σαββάτου, Κυριακής και αργιών.

Η επικοινωνία μαζί μας μπορεί να πραγματοποιηθεί: τηλεφωνικά 210-41.19.340, με φαξ 210-41.19.341 και με e-mail: huc@otenet.gr

διαφημίσεις

«το βιβλίο είναι ένας καλός φίλος»

Αναζητήστε τον μέσα από τις εκδόσεις μας

Οι Έλληνες που μεγαλούργησαν και πλούτισαν με τη δραστηριότητα τους την ιστορία της εποχής τους

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ:

«ΑΙΓΑΙΟΣ», Βασιλέως Γεωργίου Α' 11, Πειραιάς,
«ΙΑΝΟΣ», Σταδίου 24, Αθήνα,
«ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ», Σόλωνος 76, Αθήνα,
«ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ», Ιπποκράτους 10-12, Αθήνα

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

D.E.A de droit public interne Université Paris II (Panthéon Assas)
D.E.A de droit public comparé des Etats européens Université Paris I (Panthéon-Sorbonne)

ΦΙΛΩΝΟΣ 133, ΠΕΙΡΑΙΑΣ 185 36
Τηλ.: (0030) 210 4599404 - 4292102
Fax : (0030) 210 4599146
e-mail: petpanomos@ath.forthnet.gr

Αν ενδιαφέρεστε για συνεργασία

Το Ελληνο-Ουκρανικό Επιμελητήριο, προωθεί αιτήματα επιχειρήσεων-μελών του, που ενδιαφέρονται να έρθουν σε επαφή με συναδέλφους τους στην Ουκρανία, με αντικειμενικό σκοπό την επιχειρηματική συνεργασία.

Αν είστε σύμφωνοι, επικοινωνήστε μαζί μας για να σας στελνούμε σχετικό ερωτηματολόγιο προκειμένου να το συμπληρώσετε.

ΕΛΛΗΝΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησσού, 185 31 Πειραιάς
τηλ: 210.41.19.340, φαξ: 210-41.19.341
e-mail: huc@otenet.gr

Μηθύμνης 27Α (πλ. Αμερικής)
Τηλ.: 210 8659 429
Κιν.: 6948 228 666